A pályázati felhívás címe:

Társadalmi vállalkozások fejlesztésének támogatása

A pályázati felhívás kódszáma:

KAP-RD50-1-24

Rövid összefoglaló

Ki nyújthat be támogatási kérelmet? *(Részletes információk a pályázati felhívás (a továbbiakban: felhívás) 2.1 és 2.2 fejezetében)*	Szociális farm típusú együttműködések Szociális szövetkezetet magukba foglaló együttműködések.
Milyen tevékenységek támogathatóak? *(Részletes információk a felhívás 3.1 fejezetében)*	Az együttműködést kialakító konzorcium létrehozása, a projekttervben vállalt kötelezettségek, az ezekhez szükséges fejlesztések megvalósítása.
Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet? *(Részletes információk a felhívás 2.3 fejezetében)*	A támogatási kérelmek benyújtására 2024. november 19. napjától van lehetőség.
Mi a támogatás formája? *(Részletes információk a felhívás 8.1 fejezetében)*	Vissza nem térítendő támogatás.
Mennyi támogatást lehet igényelni? *(Részletes információk a felhívás 8.2. fejezetében)*	Az egy műveletre adható maximális támogatási összeg: 40 millió Ft.
Mennyi előleg igényelhető? *(Részletes információk a felhívás 8.3. fejezetében)*	A támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg legfeljebb 25 százalékáig a kedvezményezett kérelemmel előleget igényelhet.
Mennyi a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam? *(Részletes információk a felhívás 4.2 fejezetében)*	A művelet fizikai befejezésére a támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított legfeljebb 24 hónap áll rendelkezésre.
Hol valósítható meg a művelet?	Magyarország egész területén.
Várhatóan hány művelet kap támogatást?	60-70 db

A felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg: 1,6 Mrd Ft.

A felhívás forrását az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A felhívás Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervének (a továbbiakban: KAP ST) keretében a Nemzeti Irányító Hatóság (a továbbiakban: IH) által kerül meghirdetésre.

Felhívjuk a Tisztelt Kedvezményezettek figyelmét, hogy a felhívás, az Általános Útmutató a KAP Stratégiai Terv keretében meghirdetett felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: ÁÚF) együttesen tartalmazzák a kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt. Az IH a dokumentumok változtatási jogát fenntartja. A módosításokról minden esetben közlemény kerül megjelentetésre, ezért és az egyéb információk megismerése céljából kérjük, hogy kövessék figyelemmel a https://kap.gov.hu honlapon megjelenő közleményeket!

A felhívásban nem szereplő előírások esetében a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény (a továbbiakban: KAP törvény), a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet (a továbbiakban: KAP Vhr.), és az ÁÚF az irányadó.

A felhívás eltérhet az ÁÚF-ben megfogalmazott előírásoktól, ebben az esetben a felhívásban foglaltakat kell irányadónak tekinteni.

Tartalomjegyzék

1. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS A KAP ST-HEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE 5
2. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI 6
2.1. Kedvezményezettek köre 6
2.2. Támogatásban nem részesíthetők köre 8
2.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje 9
2.4. A támogatási kérelem benyújtásának módja és egyéb feltételei 9
3. A MŰVELETTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK 10
3.1. Támogatható tevékenységek 10
3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek 10
3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek: 10
3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek: 10
3.1.3. Nem támogatható tevékenységek: 12
3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása 13
3.2.1 Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések 18
3.2.2 A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok 18
3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások 20
4. A MŰVELETVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA 24
4.1. A művelet megkezdése 24
4.2. A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam és a művelet befejezésére vonatkozó elvárások 25
5. MŰVELETVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK 25
5.1. Közbeszerzési kötelezettség 25
5.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek 25
5.3. A művelet megvalósítása utáni kötelezettségek (fenntartási kötelezettség) 25
6. INDIKÁTOROK 26
6.1. Az indikátorok teljesítéséhez való hozzájárulás 26
6.2. Monitoring adatszolgáltatás 26
7. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND 26
7.1. A támogatási kérelmek kiválasztására vonatkozó eljárásrend 26
7.2. Kiválasztási kritériumok 26
8. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK 27
8.1. Támogatás formája 27

8.2. Igényelhető támogatás 27
8.3. Igényelhető előleg 31
9. ELSZÁMOLÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK 32
9.1. Kifizetési kérelmek tervezése 32
9.2. Elszámolható költségek 33
9.3. Elszámolhatóság feltételei 38
9.4. Az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások 39
9.5. Nem elszámolható költségek 39
10. JOGKÖVETKEZMÉNYEK 40
10.1 . Általános jogkövetkezmények 40
10.2 Tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények 40
10.3 A projekttervben vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények 41
10.4 A felhívásban rögzített kötelezettségekhez/elvárásokhoz fűződő jogkövetkezmények 41
11. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK 42
11.1. Jogutódlás, kötelezettségátadás 42
11.2. További dokumentumok 42
11.3. Képzettségi nyilvántartás 42
12. ÜGYFÉLSZOLGÁLAT ELÉRHETŐSÉGE 43
13. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA 43
13.1. A támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok 43
13.1.1. Támogatási kérelem elkészítésekor kötelezően csatolandó (nem pótolható) mellékletek 43
13.1.2. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó (pótolható) mellékletek listája: 43
13.2. Az első kifizetési kérelemhez csatolandó dokumentumok 45
14. A FELHÍVÁS MELLÉKLETEI 45

1. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS A KAP ST-HEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE

A felhívás alapjául a KAP ST RD50_R10_SEC77 kódszámú, *Vidékfejlesztési együttműködés a társadalmi vállalkozások fejlesztéséért* című beavatkozás szolgál.

Ez a beavatkozás *a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet* 77. cikkén alapul.

A felhívás a beavatkozásban megfogalmazott alábbi célok megvalósulását kívánja elősegíteni:

- A támogatásba bevont célcsoportok - szociálisan hátrányos helyzetben lévő helyi közösségek, munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű személyek (ide értve: fogyatékossággal élő, megváltozott munkaképességű munkavállalókat és a hátrányos helyzetű munkavállalókat) - bevonása az akkreditált vagy védett foglalkoztatás, illetve a szociális intézményi fejlesztő foglalkoztatás keretei között folytatott mezőgazdasági tevékenység végzésébe. A felhívás célja, hogy az együttműködés eredményeként megvalósuló termék előállítás, szolgáltatás nyújtás, gazdálkodással kapcsolatos gyakorlati ismeretek megszerzése hosszú távon, fenntartható módon szolgálja a támogatásba bevont sérülékeny célcsoportok életminőségének javulását.
- További cél a mezőgazdasági ágazat sajátos adottságaira építve diákok oktatási, nevelési célból történő szemléletformálása, továbbá sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése egy szociális farm együttműködésével.
- A felhívás lehetőséget teremt a társadalmi vállalkozások egy speciális formájához tartozó szociális szövetkezetek részére tevékenységeik bővítéséhez. A szociális szövetkezetek célja a tagjai részére gazdasági, valamint egyéb (kulturális, oktatási, szociális stb.) szükségleteik kielégítésének elősegítése, hátrányos helyzetű munkavállaló tagjai számára munkafeltételek teremtése. A szociális szövetkezetnek az önfenntartás elérésének érdekében a társadalmi cél szolgálata mellett valós piaci igényeket is ki kell szolgálnia versenyképes termékek és szolgáltatások kínálatával. A támogatás segítségével lehetővé válhat az előállított termék mennyiségének és minőségének a növelése, ezzel lehetőség nyílik arra, hogy a szövetkezet beszállítói kapcsolatokat alakíthasson ki a kiskereskedelmi láncokkal, vagy beléphessen a HORECA szektorba.

A felhívás által nyújtott támogatás az alábbi célterületi bontásban vehető igénybe:

- **1. célterület**: Szociális farm típusú együttműködések támogatása.
- **2. célterület**: Szociális szövetkezet részvételével megvalósuló együttműködések támogatása.

2. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

2.1. Kedvezményezettek köre

A felhívásra támogatási kérelmet nyújthat be:

Olyan szociális - a szolidaritás elveinek érdekében - együttműködő közösség (konzorcium), amely **legalább két taggal rendelkezik, és a tagok közül legalább egy hátrányos helyzetű célcsoporttal foglalkozó intézmény vagy szervezet.**

Az 1. célterület esetében az együttműködő szociális vagy rehabilitációs partnernek rendelkeznie kell működési formája szerinti szociális intézményi, szociális szolgáltatási engedéllyel (ágazati azonosítóval), akkreditált vagy védett munkáltatói tanúsítvánnyal vagy fejlesztő foglalkoztatást biztosító szociális szolgáltatási működési engedéllyel[1].

1. CÉLTERÜLET - Szociális farm típusú együttműködések

Az együttműködésben legalább egy mezőgazdasági termelő részvétele kötelező, további együttműködő tagok lehetnek:

a) nonprofit szervezet (egyesület, alapítvány, közalapítvány, köztestület),

b) szociális intézmény, fejlesztő foglalkoztató,

c) oktatási intézmény,

d) forprofit vagy nonprofit gazdasági társaság.

- **Mezőgazdasági termelőnek minősül** az a természetes vagy jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet, aki vagy amely Magyarország területén mezőgazdasági termelő tevékenységet végez, és az állami adóhatósághoz bejelentett TEÁOR 01 besorolás szerinti tevékenységet folytat.
- **Nonprofit szervezet**: melynek alapító okirata/alapszabálya valamely hátrányos helyzetű célcsoport segítését, életminősége javítását tartalmazza.
- **Szociális intézménynek, gyermekvédelmi intézménynek, valamint fejlesztő foglalkoztatónak minősül a** https://szocialisportal.hu/szakmai-intezmenykereso/ weblapon elérhető nyilvántartásban szereplő kedvezményezett.
- **Forprofit vagy nonprofit gazdasági társaságok** vonatkozásában a kedvezményezettnek szerepelni kell az alábbi nyilvántartások valamelyikében (azaz akkreditált munkáltató vagy védett foglalkoztató), a leírt elérési útvonalakon érhető el:
  - https://kozbeszerzes.hu/adatbazisok/vedett-munkahelyek/
  - https://kormanyhivatalok.hu/kormanyhivatalok/budapest/megye/megvaltozott-munkakepessegu-munkavallalokat-foglalkoztato
  - https://rehab.nrszh.hu/index.php?tid=1.

[1] A támogatási kérelem benyújtásakor, továbbá a művelet megvalósítása alatt és a fenntartási időszakban folyamatosan érvényes működési engedéllyel, illetve tanúsítvánnyal rendelkező legyen.

Az 1. célterület vonatkozásában az együttműködésben részt vevő partnerek meghatározása:

	Partner megnevezése	Partneri specifikációk
Kötelező partner	Mezőgazdasági termelő	Mezőgazdasági termelő
		Fiatal mezőgazdasági termelő
Együttműködő konzorciumi tagok lehetnek	Szociális-, gyermekvédelmi intézmény	Szociális-, gyermekvédelmi intézmény
		Fejlesztő foglalkoztató
	Foglalkoztató szervezet (forprofit, nonprofit)	Akkreditált foglalkoztató
		Védett foglalkoztató
	Oktatási intézmény	Hátrányos helyzetű gyermekeket oktató
	Nonprofit szervezet	Hátrányos helyzetű célcsoportot segítő

1. táblázat

2. CÉLTERÜLET - Szociális szövetkezetet magukba foglaló együttműködések

Az együttműködésben legalább egy mezőgazdasági és/vagy élelmiszer-feldolgozó tevékenységet végző szociális szövetkezet részvétele kötelező, illetve együttműködő tagok lehetnek:

a) mezőgazdasági termelő-, élelmiszer-feldolgozó-, szolgáltató tevékenységet végző természetes vagy jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet,

b) forprofit vagy nonprofit gazdasági társaság.

- **Mezőgazdasági termelőnek minősül** az a természetes vagy jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet, amely Magyarország területén mezőgazdasági termelő tevékenységet végez, és az állami adóhatósághoz bejelentett TEÁOR 01 besorolás szerinti tevékenységet folytat.
- **Élelmiszer-feldolgozónak minősül** az a természetes vagy jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet, amely az állami adóhatósághoz bejelentett TEÁOR 10 és 11 besorolás szerinti tevékenységet - kivéve TEÁOR 1020 (halfeldolgozás és tartósítás) - folytat.
- **Szolgáltatónak minősül** az a természetes vagy jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet, amely az állami adóhatósághoz bejelentett TEÁOR 7022, 8412, 8891 besorolás szerinti tevékenységet folytat.
- **Nonprofit gazdasági társaságok**: amelyek hátrányos helyzetű személyekkel foglalkoznak, amelynek alapító okirata/alapszabálya valamely hátrányos helyzetű célcsoport segítését, életminőség javítását tartalmazza.
- **Forprofit vállalkozások**: Magyarországon székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet.

A 2. célterület vonatkozásában az együttműködésben részt vevő partnerek meghatározása:

	Partner megnevezése	Partneri specifikációk
Kötelező partner	Szociális szövetkezet	Mezőgazdasági és/vagy élelmiszer-feldolgozó tevékenységet végző
Együttműködő konzorciumi tagok lehetnek	Gazdálkodó szervezet	Mezőgazdasági termelő-, élelmiszer-feldolgozó-, szolgáltató tevékenységet végző természetes vagy jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet
	Gazdasági társaság	Forprofit vagy nonprofit gazdasági társaság

2. táblázat

A támogatási kérelem benyújtására mindkét célterület tekintetében kizárólag konzorciumi formában van lehetőség, az alábbiak figyelembevételével:

- egy mezőgazdasági termelő csak egy konzorciumban vehet részt,
- szociális szövetkezet, szociális intézmény, oktatási intézmény és nonprofit szervezet maximum 3 konzorciumban vállalhat tagságot.

A támogatás konzorciumi formában történő igénybevételére vonatkozó szabályokat az ÁÚF 11. pontja tartalmazza.

A konzorcium tagjainak egymástól függetlennek kell lenniük. Nem független, ezért nem lehet konzorciumi tag az a szervezet vagy személy, aki vagy amely másik konzorciumi tag tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviseletre jogosult személy, vagy ezen személyeknek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, vagy aki másik konzorciumban tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviseleti, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva, aki/amely olyan személy, amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviseletre jogosult személy, vagy ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója másik konzorciumi tag szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviseleti, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol. Nem független továbbá a konzorciumi tag, ha másik konzorciumi tag vonatkozásában partner, kapcsolódó vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

A felhívás keretében kizárólag olyan művelet támogatható, amelyet új együttműködés valósít meg, vagy már létező együttműködés által megvalósított új tevékenység(ek)re irányul. Ezen előírásnak a művelet megvalósítására létrehozott konzorcium megfelel.

A KAP ST keretében állami támogatás a Magyarországon székhellyel vagy az Európai Gazdasági Térség területén székhellyel és Magyarországon fiókteleppel rendelkező jogi személy, egyéni vállalkozó és adószámmal rendelkező magánszemély részére nyújtható.

2.2. Támogatásban nem részesíthetők köre

Az ÁÚF „Kizáró okok” c. részben felsoroltakon túl, az alábbi szempontok szerint nem ítélhető meg támogatás azon kedvezményezett részére aki/ amely:

- támogatási kérelme nem felel meg a felhívás célkitűzéseinek,

- a támogatás odaítélésekor még nem tett eleget valamennyi, az Európai Bizottság által hozott, állami támogatás visszafizettetésére irányuló, Magyarországnak címzett határozat alapján fennálló visszafizetési kötelezettségének
- nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősül[2].

2.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje

A támogatási kérelmek benyújtására 2024. november 19. napjától van lehetőség az alábbiak szerint meghatározott benyújtási szakaszokban:

1. **benyújtási szakasz:** 2024. november 19. – 2024. december 2.
2. **benyújtási szakasz:** 2024. december 3. – 2024. december 16.
3. **benyújtási szakasz:** 2025. június 17. – 2025. június 30.
4. **benyújtási szakasz:** 2025. július 1. – 2025. július 14.

2.4. A támogatási kérelem benyújtásának módja és egyéb feltételei

A kedvezményezett a felhívás keretében egy támogatási kérelem alapján részesíthető támogatásban. Ha a korábbi támogatási kérelmét a kedvezményezett visszavonja, vagy elutasításra, vagy visszautasításra kerül, úgy a kedvezményezett jogosult újabb támogatási kérelem benyújtására.

Egy támogatási kérelem keretében csak az egyik célterülethez kapcsolódó művelet valósítható meg.

Támogatási kérelmet kizárólag a KAP törvény 10. § (2) bekezdés c) pontja szerint Kedvezményezetti Nyilvántartási Rendszerben (a továbbiakban: KNYR) kérelemre nyilvántartásba vett besorolású kedvezményezett nyújthat be.

Támogatási kérelmet **kizárólag elektronikus úton,** ügyfélkapus azonosítást követően elérhető elektronikus felületen (www.mvh.allamkincstar.gov.hu) keresztül lehet **benyújtani.**

Az eredetileg papíralapú dokumentumokat digitalizált (pl. pdf, jpeg) formában kell csatolni az elektronikus felületen benyújtott kérelemhez. A feltölteni kívánt file-t annak tartalma alapján szükséges elnevezni. Elektronikus aláírással hitelesített dokumentum benyújtása az eredeti elektronikus formában szükséges.

Forráskimerülés esetén – a KAP Vhr. 70. § -ban foglaltaknak megfelelően – az IH vezetője legkésőbb a felhívásban rögzített szakasz zárásának időpontját megelőző ötödik napon külön Nemzeti Irányító Hatósági közleményben rendelkezik a támogatási kérelem benyújtási időszakának lezárásáról.

A KAP Vhr. 17–18. § -aiban foglaltak szerint a támogatási kérelem meghatalmazott által is benyújtható.

A támogatási kérelem benyújtásának részletes szabályait a KAP Vhr. 11-12. § -a tartalmazza.

A támogatási kérelem kitöltésével és benyújtásával kapcsolatos részletes leírást a „Felhasználói kézikönyv az elektronikus felület használatához és e-kérelem benyújtásához” című dokumentum tartalmazza.

[2] Amennyiben a kedvezményezett által igényelt támogatás uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásnak minősül.

3. A MŰVELETTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

3.1. Támogatható tevékenységek

3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

3.1.1.1. Kötelezően megvalósítandó tevékenységek:

Mindkét célterület vonatkozásában:

Célterületi bontás szerint, egy - a meghatározott célcsoport tagjait összefogó - konzorcium tematikus együttműködésének szervezése, kialakítása és működtetése. (A támogatható tevékenységhez kapcsolódó elszámolható költségeket a 9.2. fejezet 1.7. és 2. pontja tartalmazza.)

3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem, csak valamely önállóan támogatható tevékenységgel együttesen támogathatóak a felhívás 9.4. pontjában rögzített felső korlát figyelembe vételével (**mindkét célterület vonatkozásában**):

a) Műveletelőkészítés:

- szakmai előkészítés,
- közbeszerzés.

b) Mérnöki feladatok.

c) Műveletmenedzsment.

3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek:

Tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek teljesítése. A tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos előírásokat az ÁÚF tartalmazza.

3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:

A kedvezményezett a 6. melléklet szerinti projekttervben vállalt tevékenységek megvalósítása céljából az alábbi tevékenységeket valósíthatja meg (az egyes csoportokban meghatározott tevékenységek egymással kombinálhatóak):

1. **A támogatásba bevont célcsoport[3] támogatására irányuló, kedvezményezett által megvalósítható tevékenységek:**

   a) a célcsoporthoz tartozó személyek segítésével foglalkozó személy alkalmazása;

   b) mezőgazdasági tevékenység és szociális farmgazdálkodás végzéséhez szükséges tapasztalatok cseréje, átadása, pl. oktatási, képzési tevékenységek, szaktanácsadó bevonása;

   c) diákok oktatási és nevelési célt szolgáló szemléletformáláshoz, sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez szükséges tárgyi eszközök, pl. tábla, írószer, székek, asztalok, projektor, televízió, laptop, mobiltelefon stb. beszerzése;

[3] Ide nem értve a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatását, valamint a védett foglalkoztatást biztosító kedvezményezettek esetét.

d) a célcsoport mezőgazdasági vagy feldolgozó tevékenységéhez szükséges tárgyi eszközök beszerzése;

e) a célcsoport fogadását, foglalkoztatását biztosító építmények, (ideértve: szociális helyiségek, fekete-fehér öltöző), továbbá az előállított termékek előkészítéséhez, tárolásához szükséges épületek, helyiségek kialakítása, építése, átalakítása, felújítása, bővítése, erre a célra szolgáló konténerek beszerzése;

f) az előállított termékek fogyasztók részére történő átadásához szükséges csomagolóanyag beszerzése;

g) legfeljebb 37 kW teljesítményű traktor, valamint a mezőgazdasági termeléshez szükséges művelőeszköz(ök) beszerzése;

h) pótkocsi, félpótkocsi beszerzése;

i) gyakorlati tapasztalatszerzést biztosító szakmai tanulmányutak, hálózatok létrejöttét, bővítését segítő workshopok és szakmai tanácsadás (pl. REL, Biotermelés stb).

2. **Megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatása esetén[4] megvalósítható tevékenységek:**

a) a megváltozott munkaképességű[5] munkavállaló akadálymentes foglalkoztatását biztosító körülmények megteremtése és a foglalkoztatásához szükséges **helyiségek átalakítása**;

b) a megváltozott munkaképességű munkavállaló segítésével foglalkozó személy alkalmazása, kizárólag a segítés ideje alatt, valamint a segítő személy képzése;

c) a megváltozott munkaképességű munkavállaló általi **használatra alkalmassá tétel érdekében**:

ca) meglévő berendezések átalakítása, újak beszerzése (ideértve: a megváltozott munkaképességű munkavállaló általi használatra alkalmas új eszközöket is: tárgyi eszközök, gépek beszerzését);

cb) az átalakított vagy segítség nyújtására alkalmas technológiai felszerelések beszerzése, szoftverek beszerzése és az újonnan beszerzett szoftver érvényesítése a megvalósítási idő tartalmáig[6];

d) a megváltozott munkaképességű munkavállaló munkahelyre és munkával kapcsolatos tevékenység helyszínére történő szállításához kapcsolódó tevékenységek;

e) a megváltozott munkaképességű munkavállaló rehabilitációjával kapcsolatos tevékenységek.

3. **Védett foglalkoztatást biztosító kedvezményezett esetén** közvetlenül a megváltozott munkaképességű munkavállaló foglalkoztatásával összefüggésben megvalósítható tevékenységek:

a) termelőegység létrehozása, ideértve: annak építését, felújítását, bővítését, a termék előállításához, raktározásához szükséges eszközök, gépek beszerzését (erre a célra szolgáló konténerek telepítését), termelőegység üzembe helyezését, valamint

b) a termelőegység működésével kapcsolatos adminisztrációs és szállítási tevékenységek.

[4] Legalább 1 fő foglalkoztatása esetén.

[5] Ide értve a szociális intézményben ellátott személyt, mint munkavállaló foglalkoztatását is.

[6] Az adott tevékenységhez kapcsolódó költségek kizárólag a művelet megvalósítási időszakában számolhatók el.

4. **<u>Szemléletformálási, oktatási, nevelési célú farmgyakorlatokat, a szociális farmgazdálkodás bemutatását szolgáló tevékenységek:</u>**

   A célcsoport bevonását biztosító, a projekttervben megfogalmazott célok eléréséhez kapcsolódó, a művelet megismertetését, népszerűsítését, az együttműködés és az abban foglalt környezeti, oktatási, társadalmi célok és eredmények megosztását szolgáló, kereskedelmi marketingnek nem minősülő (vagyis konkrét terméket nem nevesítő, vásárlásra nem ösztönző) tevékenységek, pl.: honlap készítése, kiadványok, szóróanyagok nyomtatása, együttműködést bemutató rendezvények, képzések, bemutató üzemi programok, nyílt napok lebonyolítása.

5. **<u>Telepi infrastruktúra-fejlesztéssel kapcsolatos tevékenységek</u>** (lásd: Fogalomjegyzék): a telepen belül megvalósítandó infrastruktúra-fejlesztés, amely magában foglalja a vagyonvédelmi rendszer kiépítését, továbbá a telepi infrastruktúra megvalósítását, a felhívás 9.4. pontja alapján.
6. **<u>Immateriális javak beszerzéséhez kapcsolódó tevékenységek:</u>** szabadalmak, licencek, szerzői jogok és védjegyek vagy eljárások megszerzése.

3.1.3. Nem támogatható tevékenységek:

A felhívás keretében a 3.1.1. és a 3.1.2. pontokban meghatározott tevékenységeken túlmenően más tevékenységek nem támogathatók.

<u>Kiemelten felhívjuk a figyelmet, hogy a felhívás keretében nem támogathatóak az alábbi tevékenységek:</u>

a) gépjármű beszerzése, meglévő gépjármű felújítása, átalakítása;
b) használt gépek, eszközök, berendezések beszerzése;
c) élő állatok beszerzése;
d) vízjogi engedélyköteles tevékenységek;
e) földterület, ingatlan vásárlása;
f) megújuló energiaforrás alkalmazásával kapcsolatos beruházás.

Nem nyújtható támogatás a KAP Stratégiai Tervből nyújtott mezőgazdasági, erdészeti és agrár-vidékfejlesztési állami támogatás igénybevételére vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás (a továbbiakban: 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás) 5. § (2) bekezdésében foglalt tevékenységekhez, az ott rögzített feltételekkel.

Nem nyújtható általános csekély összegű (de minimis) támogatás:

a) halászati és akvakultúra-termékek termeléséhez,
b) halászati és akvakultúra-termékek feldolgozásához és forgalmazásához, ha a támogatás összegét a piacon vásárolt vagy forgalomba hozott termékek ára vagy mennyisége alapján határozzák meg,
c) mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével foglalkozó vállalkozásoknak,
d) mezőgazdasági termék feldolgozásához és mezőgazdasági termék forgalmazásához, ha
   - *a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy*
   - *a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ,*
e) exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha a támogatás az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
f) abban az esetben, ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,
g) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi.

***Amennyiben a kedvezményezett általános csekély összegű (de minimis) támogatás eseteire vonatkozó a)-d) pontjaiban** kizárt ágazatok bármelyikében és ezektől eltérő egy vagy több ágazatban egyaránt végez tevékenységet, az általános csekély összegű (de minimis) támogatás akkor nyújtható ez utóbbi egyéb tevékenységhez, ha a kedvezményezett megfelelő eszközökkel - úgymint a tevékenységek szétválasztásával vagy számviteli elkülönítéssel - biztosítja, hogy az a)-d) pontokban említett kizárt ágazatokban végzett tevékenységek ne részesüljenek általános csekély összegű (de minimis) támogatásban.*

3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A felhívás keretében támogatható tevékenységek a 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás alapján uniós versenyjogi szempontból az alábbi jogcímeken, a következő támogatási kategóriákra vonatkozó előírások alapján valósíthatók meg:

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
A felhívás 3.1.1.1. pontja alapján Kötelezően megvalósítandó tevékenységek: **<u>Mindkét célterület vonatkozásában:</u>** Célterületi bontás szerint, egy - a meghatározott célcsoport tagjait összefogó - konzorcium tematikus együttműködésének szervezése, kialakítása és működtetése.	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 9. pontja alapján mezőgazdasági ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 11. alcíme szerinti mezőgazdasági ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás (EU) 2022/2472 bizottsági rendelet 32. cikk.
A felhívás 3.1.2.2. pontja alapján Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek: **1. A támogatásba bevont célcsoporthoz kapcsolódó kedvezményezett által megvalósított fejlesztések lehetnek:** a) a célcsoporthoz tartozó személyek segítésével foglalkozó személy alkalmazása; b) mezőgazdasági tevékenység és szociális farmgazdálkodás végzéséhez szükséges tapasztalatok cseréje, átadása, pl. oktatási, képzési tevékenységek, szaktanácsadó bevonása; i) gyakorlati tapasztalatszerzést biztosító szakmai tanulmányutak, hálózatok létrejöttét, bővítését segítő workshopok és szakmai tanácsadás (pl. REL, Biotermelés stb).	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 9. pontja alapján mezőgazdasági ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 11. alcíme szerinti mezőgazdasági ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás (EU) 2022/2472 bizottsági rendelet 32. cikk.

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
A felhívás 3.1.2.2. pontja alapján Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek: **1. <u>A támogatásba bevont célcsoporthoz[7] kapcsolódó kedvezményezett által megvalósított fejlesztések lehetnek:</u>** c) diákok oktatási és nevelési célt szolgáló szemléletformálásához sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez szükséges tárgyi eszközök, pl. tábla, írószer, székek, asztalok, projektor, televízió, laptop, mobiltelefon stb. beszerzése; d) a célcsoport **mezőgazdasági vagy feldolgozó tevékenységéhez szükséges** tárgyi eszközök beszerzése; e) a célcsoport fogadását, foglalkoztatását biztosító épületek, helyiségek (ide értve: szociális helyiségek, fekete-fehér öltöző), továbbá az előállított termékek előkészítéséhez, tárolásához szükséges épületek, helyiségek kialakítása, építése, átalakítása, felújítása, bővítése, erre a célra szolgáló konténerek beszerzése; f) az előállított termékek fogyasztók részére történő átadásához szükséges csomagolóanyag beszerzése; g) legfeljebb 37 kW teljesítményű traktor, valamint a mezőgazdasági termeléshez szükséges művelőeszköz(ök) beszerzése; h) pótkocsi, félpótkocsi beszerzése;	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 2. pontja alapján mezőgazdasági termékek feldolgozásával vagy forgalmazásával kapcsolatos beruházáshoz nyújtott támogatás	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 4. alcíme szerinti mezőgazdasági termékek feldolgozásával vagy forgalmazásával kapcsolatos beruházáshoz nyújtott támogatás (EU) 2022/2472 bizottsági rendelet 17. cikk.

[7] Kivéve a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatása, valamint a védett foglalkoztatást biztosító kedvezményezettek esetét.

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
A felhívás 3.1.2.2. pontja alapján Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek: **2. <u>Megváltozott munkaképességű munkavállalók[8] foglalkoztatása esetén[9] megvalósítható tevékenységek:</u>** a) a megváltozott munkaképességű és/vagy szociális intézményben ellátott személy, mint munkavállaló akadálymentes foglalkoztatását biztosító körülmények megteremtése és a foglalkoztatásához szükséges **helyiségek átalakítása**; b) a megváltozott munkaképességű munkavállaló segítésével foglalkozó személy alkalmazása, kizárólag a segítés ideje alatt, valamint a segítő személy képzése; c) a megváltozott munkaképességű munkavállaló általi **használatra alkalmassá tétel érdekében**: ca) meglévő berendezések átalakítása, újak beszerzése (ide értve a megváltozott munkaképességű munkavállaló általi használatra alkalmas új eszközöket is: tárgyi eszközök, gépek beszerzését); cb) az átalakított vagy segítség nyújtására alkalmas technológiai felszerelések beszerzése, szoftverek beszerzése és érvényesítése; d) a megváltozott munkaképességű munkavállaló munkahelyre és munkával kapcsolatos tevékenység helyszínére történő szállításához kapcsolódó tevékenységek; e) a megváltozott munkaképességű munkavállaló rehabilitációjával kapcsolatos tevékenységek.	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 35. pontja alapján megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásával járó többletköltségek ellentételezéséhez nyújtott támogatás	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 37. alcíme szerinti megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásával járó többletköltségek ellentételezéséhez nyújtott támogatás 651/2014/EU rendelet 34. cikk

[8] Ide értve a szociális intézményben ellátott személyt, mint munkavállaló foglalkoztatását is.

[9] Legalább 1 fő foglalkoztatása esetén.

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
A felhívás 3.1.2.2. pontja alapján Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek: **3. <u>Védett foglalkoztatást biztosító kedvezményezett esetén</u>** közvetlenül a megváltozott munkaképességű munkavállaló foglalkoztatásával összefüggésben: a) Termelőegység létrehozása, ideértve: annak építését, felújítását, bővítését, a termék előállításhoz, raktározásához szükséges eszközök, gépek beszerzését (erre a célra szolgáló konténerek telepítését), termelőegység üzembe helyezését, valamint b) az adminisztrációs és szállítási tevékenységek.	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 35. pontja alapján megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásával járó többletköltségek ellentételezéséhez nyújtott támogatás	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 37. alcíme szerinti megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásával járó többletköltségek ellentételezéséhez nyújtott támogatás 651/2014/EU rendelet 34. cikk
A felhívás 3.1.2.2. pontja alapján Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek: **4. <u>Szemléletformálási, oktatási, nevelési célú farmgyakorlatokat, a szociális farmgazdálkodás bemutatását szolgáló tevékenységek:</u>** A célcsoport bevonását biztosító, a projekttervben megfogalmazott célok eléréséhez kapcsolódó, a művelet megismertetését, népszerűsítését, az együttműködés és az abban foglalt környezeti, oktatási, társadalmi célok és eredmények megosztását szolgáló, kereskedelmi marketingnek nem minősülő (vagyis konkrét terméket nem nevesítő, vásárlásra nem ösztönző) tevékenységek, pl.: honlap készítése, kiadványok, szóróanyagok nyomtatása, együttműködést bemutató rendezvények, képzések, bemutató üzemi programok, nyílt napok lebonyolítása.	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 9. pontja alapján mezőgazdasági ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 11. alcíme szerinti mezőgazdasági ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás (EU) 2022/2472 bizottsági rendelet 32. cikk.

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
A felhívás 3.1.2.2. pontja alapján Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek: 5. **Telepi infrastruktúra-fejlesztés** (lásd: Fogalomjegyzék): a telepen belül megvalósítandó infrastruktúra-fejlesztés, amely magában foglalja a vagyonvédelmi rendszer kiépítését, továbbá a telepi infrastruktúra megvalósítását, a felhívás 9.4. pontja alapján.	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 2. pontja alapján mezőgazdasági termékek feldolgozásával vagy forgalmazásával kapcsolatos beruházáshoz nyújtott támogatás	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 4. alcíme szerinti mezőgazdasági termékek feldolgozásával vagy forgalmazásával kapcsolatos beruházáshoz nyújtott támogatás (EU) 2022/2472 bizottsági rendelet 17. cikk.
A felhívás 3.1.2.2. pontja alapján Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek: 6. **Immateriális javak beszerzéséhez kapcsolódó tevékenységek** szabadalmak, licencek, szerzői jogok és védjegyek vagy eljárások megszerzése.	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 2. pontja alapján mezőgazdasági termékek feldolgozásával vagy forgalmazásával kapcsolatos beruházáshoz nyújtott támogatás	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 4. alcíme szerinti mezőgazdasági termékek feldolgozásával vagy forgalmazásával kapcsolatos beruházáshoz nyújtott támogatás (EU) 2022/2472 bizottsági rendelet 17. cikk.
A felhívás 4.1 pontja alapján 2023. január 1-nél nem régebben kiállított tervezési dokumentáció költsége, illetve a 9.2 fejezet 1. pontban felsorolt korlátozottan elszámolható költségek	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 41. pontja alapján csekély összegű támogatás	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 43. alcíme szerinti csekély összegű támogatás (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet

3.2.1 Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Támogatáshalmozódás

Azonos vagy részben azonos azonosítható elszámolható költségek esetén állami támogatás abban az esetben halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással, ha az nem vezet a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitás túllépéséhez.

Állami támogatás különböző azonosítható elszámolható költségek esetén halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással.

Az egy művelethez több forrásból igénybe vett összes állami támogatás – függetlenül attól, hogy annak finanszírozása uniós, országos, regionális vagy helyi forrásból történik – támogatási intenzitása vagy összege nem haladhatja meg az irányadó uniós állami támogatási szabályokban meghatározott támogatási intenzitást vagy támogatási összeget.

Amennyiben a 651/2014/EU bizottsági rendelet 8. cikk (4) bekezdésében meghatározott támogatás, a csekély összegű támogatás, a mezőgazdasági csekély összegű támogatás és a csekély összegű közszolgáltatási támogatás nem rendelkezik azonosítható elszámolható költségekkel, a támogatás bármely egyéb, azonosítható elszámolható költségekkel rendelkező állami támogatással halmozható. Az azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező támogatás a csoportmentességi rendeletekben és az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb teljes finanszírozási határértékig bármilyen más, azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező állami támogatással halmozható.

3.2.2 A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

I. A mezőgazdasági ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás kizárólag olyan együttműködés előmozdítására nyújtható, amely

a) *hozzájárul az (EU) 2021/2115 rendelet 6. cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott egy vagy több célkitűzés eléréséhez,*
b) *legalább két – akár a mezőgazdasági ágazatban, akár azon kívül működő – szereplő részvételével valósul meg, ha az együttműködés főként a mezőgazdasági ágazat javát szolgálja,*
c) *a mezőgazdasági ágazatban és az élelmiszerláncban működő különböző vállalkozások, valamint egyéb olyan, a mezőgazdasági ágazatban működő szereplők – különösen termelői csoportok, szövetkezetek és szakmaközi szervezetek – közötti együttműködés formájában valósul meg, amely hozzájárul a vidékfejlesztési politika célkitűzéseinek és prioritásainak megvalósításához,*
d) *új termékek, gyakorlatok, folyamatok és technológiák kifejlesztéséhez kapcsolódik a mezőgazdasági és az élelmiszer-ipari ágazatban, ha azok mezőgazdasági termékeket érintenek.*

Támogatás kizárólag az együttműködés új formáihoz, a már létező együttműködések esetében új tevékenység indításához nyújtható.

A támogatásnak meg kell felelnie az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 206–210a. cikkének.

A beruházást magában foglaló művelethez támogatás akkor nyújtható, ha teljesülnek az (EU) 2022/2472 bizottsági rendelet valamely beruházási támogatásra vonatkozó cikkében meghatározott szabályok és követelmények, és betartásra kerül az adott cikkre vonatkozó, az (EU) 2022/2472 bizottsági rendelet 4. cikkében foglalt bejelentési értékhatár.

II. Mezőgazdasági termékek feldolgozásával vagy forgalmazásával kapcsolatos beruházáshoz nyújtott támogatás

A mezőgazdasági termékek feldolgozásával vagy forgalmazásával kapcsolatos beruházáshoz nyújtott támogatás mezőgazdasági termékek feldolgozásával vagy forgalmazásával kapcsolatos tárgyi eszközök és immateriális javak támogatására irányul.

Ha a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet értelmében környezeti hatásvizsgálat szükséges, az arra irányuló eljárást a támogatás odaítéléséről szóló döntés időpontját megelőzően szükséges lefolytatni.

Nem nyújtható mezőgazdasági termékek feldolgozásával vagy forgalmazásával kapcsolatos beruházáshoz

a) élelmiszer-alapú bioüzemanyagok előállításához,
b) hatályos uniós szabványoknak való megfelelést szolgáló beruházásokhoz,
c) adathálózatok ingatlanon kívüli vezetékezéséhez vagy kábelezéséhez,
d) az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben megállapított valamely tiltás vagy korlátozás megszegésével, ideértve azokat a tiltásokat és korlátozásokat, amelyek kizárólag az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti támogatásokra vonatkoznak.[10]

III. Csekély összegű támogatás

A támogatásra vonatkozó részletes szabályokat (ideértve a felhívásban használt fogalmak meghatározását) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2023. december 13-i (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet[11] *(a továbbiakban: általános de minimis rendelet) és az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet, és a 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás szabályozza.*

A csekély összegű támogatást a kedvezményezett és a vele egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére az általános de minimis rendelet hatálya alá tartozó, bármely három évben Magyarországon odaítélt csekély összegű támogatás bruttó támogatástartalma nem haladhatja meg a 300 000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve az általános de minimis rendelet 3. cikk (8) és (9) bekezdését amelyek a fúzió, felvásárlás és szétválás esetére tartalmaznak további rendelkezéseket.

A támogatás más csekély összegű támogatásokról szóló rendeleteknek megfelelően nyújtott csekély összegű támogatással a vonatkozó bizottsági rendeletekben foglalt felső támogatási határok közül a legmagasabb felső határig halmozható.

A támogatás halmozható azonos elszámolható költségek vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha a halmozás következtében az odaítélt támogatások nem lépik túl a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitást vagy összeget.

A kedvezményezettnek az általános de minimis rendelet 7. cikk (4) bekezdésének figyelembevételével – az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon – nyilatkoznia kell a részére a támogatás odaítélését megelőző három év (háromszor háromszázhatvanöt nap) során nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.

A támogatást nyújtó az általános de minimis rendelet 7. cikk (4) bekezdésével összhangban igazolást állít ki a kedvezményezett részére a támogatás összegéről bruttó támogatási egyenértékben kifejezve, és annak csekély összegű jellegéről, közvetlenül utalva az általános de minimis rendeletre.

[10] Lásd 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 16. § (3) bekezdés.

[11] Megjelent az Európai Unió Hivatalos Lapja L sorozatának 2023. december 15-i kiadásában, hatályos 2024. január 1-től.

A támogatás euró és forint közötti átváltásánál a 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 35. §-a alapján kell eljárni.

A több részletben fizetendő támogatást az odaítélése időpontjában érvényes értékére kell diszkontálni. A diszkontálás céljára és a bruttó támogatástartalom kiszámításához az odaítélés idején érvényes referenciarátát kell alkalmazni.

3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások

A művelet műszaki, szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembevétele szükséges:

I. Általános elvárások:

A művelet megvalósításában részt vevő tagok konzorciumi együttműködési megállapodást kötnek, létrehozva ezzel a kedvezményezett csoportot. A konzorciumban részt vevő minden tag a konzorciumi megállapodásban rögzített keretek között aktívan részt vállal a művelet megvalósításában, azaz minden konzorciumi taghoz kapcsolódó megvalósítani tervezett tevékenységnek meg kell jelennie a támogatási kérelemben, mint elszámolható költség.

1. A művelet költségvetését a piaci árakhoz igazodóan, reális és költséghatékony módon kell összeállítani. A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét, valamint a szokásos piaci árnak történő megfelelést a támogatási okirat véglegessé válását követően is biztosítani kell, továbbá a műveletnek meg kell felelnie a reális és takarékos költségvetés előírásának az esetleges géptípus-változás, szállító-váltás és költségszerkezet-módosítás esetén is.
2. A műveletnek megfelelően kidolgozottnak kell lennie, a támogatási kérelem pontjait a kérdésnek megfelelő válasszal ki kell tölteni.
3. A kedvezményezett köteles eleget tenni a KAP törvényben és a KAP Vhr.-ben foglaltaknak.
4. A műveletnek meg kell felelnie a felhívásban, annak mellékleteiben, illetve az ÁÚF című dokumentumban foglalt egyéb feltételeknek.
5. A kedvezményezetteknek a támogatási kérelem benyújtó felületén projekttervet kell rögzíteni a felhívás 6. melléklete szerint.
6. A támogatott beruházást a kedvezményezett köteles a jóváhagyott megvalósítási helyen üzemeltetni.
7. Az agrártámogatási jogviszonyból származó kötelezettség teljesítését meghiúsító elháríthatatlan külső ok (vis maior) bekövetkeztét a kedvezményezettnek a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből finanszírozott intézkedésekkel összefüggő elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazott eljárásról szóló 23/2024. (IV.9.) AM rendelet alapján kell bejelenteni.
8. A támogatási célok megvalósulásának nyomon követése érdekében a kedvezményezettnek eleget kell tennie a monitoring adatszolgáltatási kötelezettségének.
9. A művelet tervezése és megvalósítása során figyelemmel kell lenni az ÁÚF-ben rögzített Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatos elvárásokra, valamint a Horizontális (környezetvédelmi, esélyegyenlőségi) elvárásokra és követelményekre.
10. A kedvezményezett köteles a fenntartási időszakban, a támogatott projektterv megvalósulásához kapcsolódóan évenkénti, a felhívás 4. melléklete szerinti beszámolót benyújtani. A beszámoló részét képezi az elvégzett tevékenységek fotódokumentálása, a

tevékenységben részt vevőkről jelenléti ív bemutatása (5. melléklet). A jelenléti ív vezetése a művelet megvalósítási időszakában is kötelező!

11. A 3.1.2.2. pont 4. (Szemléletformálási, oktatási, nevelési célú farmgyakorlatok, a szociális farmgazdálkodás bemutatását szolgáló tevékenységek) alpont kapcsán kötelező emlékeztető és az eseményt teljeskörűen bemutató, legalább 5 fényképet tartalmazó fotódokumentáció készítése.

    A kedvezményezett köteles az együttműködést bemutató rendezvény, képzés, bemutató üzemi program, nyílt nap témájáról, helyszínéről és időpontjáról szóló meghívót és a meghirdetés dokumentációját a rendezvény, képzés, bemutató üzemi program, nyílt nap (a továbbiakban: esemény) megvalósítási időpontját megelőző harmincadik napig a Magyar Államkincstár, mint az IH közreműködő szerve és, mint Nemzeti Kifizető Ügynökségnek (a továbbiakban: Kincstár) megküldeni. Az esemény helyszínén a tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó elemek megjelenítése kötelező.

II. Hatósági engedélyeztetéssel, dokumentumokkal kapcsolatos elvárások:

1. **Építési tevékenység esetén** a támogatási kérelemhez a kedvezményezett nevére szóló építészeti-műszaki tervdokumentációt csatolni kell.

   Építési tevékenység esetén a támogatási kérelemhez csatolni szükséges a felhívás 2. melléklete szerinti nyilatkozatot arról, hogy mely tevékenység minősül építési engedély vagy bejelentés köteles tevékenységnek, és melyek az építési engedély nélkül végezhető építési tevékenységek.

   Felhívjuk a Kedvezményezettek figyelmét, hogy az építészeti-műszaki tervdokumentáció támogatási kérelemhez történő csatolása minden esetben szükséges, akkor is, ha az már korábban csatolásra került az építési engedélyhez.

2. Engedélyköteles építési tevékenység esetén az első érintett kifizetési kérelemhez mellékelni kell a kedvezményezett nevére szóló, végleges építési engedélyt a hozzá kapcsolódó engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki tervdokumentációval együtt (ha korábban nem került benyújtásra).

3. Engedélyköteles építési tevékenység esetén a záró kifizetési kérelemhez mellékelni kell a végleges használatbavételi engedélyt vagy hatósági igazolást arról, hogy a hatóság a használatbavételt tudomásul vette.

4. Nem engedélyköteles építési tevékenység esetén a záró kifizetési kérelemhez mellékelni kell a műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyvet, hibalista esetén a műszaki ellenőr teljesítésigazolásával a teljes körű javításról.

5. Építéssel járó művelet esetén az adott szakterületre jogosultsággal rendelkező műszaki ellenőr alkalmazása, építési és felmérési napló vezetése kötelező. Ha az építési tevékenység nem építési engedélyköteles és/vagy az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet alapján nem állna fenn az építésinapló-vezetési kötelezettség, akkor az építési és felmérési napló elektronikusan vagy papír alapon is vezethető.

6. **Akadálymentesítés tevékenység megvalósítása esetén, az építészeti-műszaki tervdokumentáció mellé csatolni szükséges a foglalkoztatási rehabilitációs humán és műszaki szaktanácsadó, és/vagy rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő nyilatkozatát arról, hogy az akadálymentesítés megfelel a hatályos településrendezési és építési követelményeknek, valamint az akadálymentesítés átalakítási tervét is alá kell támasztani szakvéleménnyel.** Csak szereléssel járó technológiák beszerzése, csak szereléssel járó fejlesztések esetén (például: világítási eszközök cseréje, fóliasátor létesítése) elegendő technológiai leírás és a megvalósítási helyet ábrázoló helyszínrajz, valamint vázrajz

benyújtása, építészeti-műszaki tervdokumentáció benyújtására nincs szükség. Adott technológia vagy fejlesztés esetében - amennyiben a technológiai leírás nem tartalmazza – tervezői, kivitelezői vagy forgalmazói nyilatkozatot kell arról benyújtani, hogy az adott tevékenység megvalósítása csak szereléssel jár, építési elemeket nem tartalmaz.

7. Csak szereléssel járó technológiák beszerzése esetén nem szükséges építési napló és felmérési napló vezetése, illetve műszaki ellenőr alkalmazása.
8. A művelet megvalósítását szolgáló gazdasági esemény megtörténtét hitelesen igazoló eredeti dokumentumoknak a kedvezményezett nyilvántartásában fizikailag elkülönítetten, ellenőrzésre alkalmas, rendezett formában rendelkezésre kell állniuk.

III. A művelet tervezésével, megvalósításával kapcsolatos elvárások:

1. A fenntartási kötelezettség időtartama alatt a támogatott beruházást, eszközt, létesítményt a rendeltetésének megfelelően, a vonatkozó engedélyek és előírások betartásával kell használni, üzemeltetni.
2. A fenntartási kötelezettség időtartama alatt a támogatással megvalósított beruházás tárgya nem idegeníthető el, nem adható bérbe, jótállás alapján történő csere, amortizáció, lopás, működésképtelenné, használhatatlanná válás esetén a támogatóhoz történő bejelentést követően – a bejelentés alapjául szolgáló igazoló dokumentumokat mellékelve – saját forrásból lecserélendő.
3. Építési tevékenység megvalósítása esetén a támogatási és kifizetési kérelem összeállítása során, a Kincstár honlapján közzétett Építési Normagyűjtemény (a továbbiakban: ÉNGY) alkalmazandó. A támogatási kérelem keretében történő költségvetés tervezését a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes ÉNGY-ben szereplő tételek azonosítója szerint kell elvégezni. A kifizetési kérelem vonatkozásában a kifizetési kérelem benyújtásakor érvényes ÉNGY referenciaárak mértékéig lehet elszámolni.
4. Építési tevékenység megvalósítása esetén a kedvezményezett az elszámolni kívánt bizonylattal együtt az ÉNGY szerinti bontású számlarészletezőt is köteles benyújtani a kifizetési kérelemhez.

   A számlarészletezőnek különösen az alábbi tartalmi elvárásoknak kell megfelelnie:

   - a számla kiállítója által hitelesítésre került,
   - hivatkozik a kapcsolódó számlára,
   - tartalmazza az áfa összegét, a kapcsolódó tevékenység azonosítóját, a tétel ÉNGY szerinti kódját és megnevezését, a mennyiséget, az egységárat, valamint az összesített árat.
5. Ha az elszámolni kívánt építési tételek nem sorolhatóak be az ÉNGY tételazonosítói szerint, akkor a kedvezményezett legalább három, azonos funkcióra vonatkozó műszaki tartalommal rendelkező részletes és tételes - egymástól és a kedvezményezett személyétől független kibocsátótól származó – magyar nyelvű, a KAP Vhr. 3. melléklete szerinti tartalmi elemekkel rendelkező árajánlatot köteles csatolni a támogatási kérelméhez.
6. Gép, eszköz és technológiai berendezés beszerzése esetén a kedvezményezett a támogatási kérelem mellékleteként köteles benyújtani három, a KAP Vhr. 3. melléklete szerinti tartalmi elemekkel rendelkező, egymástól és a kedvezményezettől független kibocsátótól származó, azonos funkcióra vonatkozó, összehasonlítható műszaki paraméterekkel rendelkező gépre, eszközre, technológiai berendezésre vonatkozó árajánlatot. A támogatási kérelemben a költséghatékonyságot, az „értéket a pénzért” elvet és a támogatási kérelem céljait figyelembe vevő összességében legkedvezőbb ajánlattal rendelkező gépet, eszközt vagy technológiai

berendezést kell feltüntetni, mint elfogadott árajánlatot, amelyet szakmai indokolással kell ellátni.

7. Szolgáltatás vásárlása esetén (könyvvizsgálat, a műveletmenedzsment és a művelet-előkészítés kivételével) szintén három árajánlat benyújtása szükséges.

8. Immateriális javak közül a Magyar Szociális Farm Szövetség által létrehozott Szociális Farm tanúsító védjegy esetében nem szükséges árajánlat benyújtása.

9. A piaci ár alátámasztásaként nem fogadható el olyan árajánlat, megrendelő, szerződés, utasítás, egyéb kötelezettségvállalás, amely olyan ajánlattevőtől származik,
   a) amely a kedvezményezett tagja,
   b) amelyben a kedvezményezett vagy kedvezményezett tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, és a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviseletre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviseleti, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy
   c) amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), tagja, és a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviseletre jogosult személy, vagy ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviseleti, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol.

   Forgalmazó alatt nem kizárólagosan magyar forgalmazó értendő.
   Továbbá érvénytelen ajánlat nem vehető figyelembe alátámasztó dokumentumként.

10. A forinttól eltérő pénznemben kiállított árajánlat esetén az árajánlatban szereplő építés megvalósításának, gép-, eszköz- és technológiai berendezés beszerzésének költségét és az arra jutó támogatás összegét az árajánlat kiállításának időpontjában érvényes, a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) által közzétett hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani. Ha az árajánlat magyar forintban is tartalmazza az elszámolni kívánt tétel értékét, úgy a magyar forintban megadott érték tekintendő az árajánlat érvényes értékének.

    Az árajánlatok kiállításával és érvényességével kapcsolatos előírásokat az ÁÚF tartalmazza.

11. A kifizetési kérelemmel csak annyi anyaghoz tartozó költség kerülhet elszámolásra– a hozzá kapcsolódó elszámolható munkadíjjal együtt – amennyi anyag a támogatott művelettel kapcsolatosan ténylegesen felhasználásra került. Az ÉNGY-ben szereplő építési tételek esetén az anyagköltség a hozzá kapcsolódó munkadíj költséggel együtt, ugyanazon számla alapján kerülhet elszámolásra.

12. A műszaki teljesítmény igazolása valamennyi beépítésre kerülő építési termék vonatkozásában kötelező, az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendeletben foglaltak szerint, melyet a támogató felszólítására vagy a helyszíni vizsgálat során kell bemutatni.

13. A művelet keretében kizárólag olyan **első üzembe helyezésű**, a támogatási kérelem benyújtásának évétől számított **legfeljebb három éve gyártott** gépek, eszközök, technológiai berendezések beszerzése és beépítése támogatható, amely a támogatható tevékenység megvalósítását szolgálja.

14. A beszerezni kívánt gépeknek, eszközöknek, technológiáknak meg kell felelniük a vonatkozó európai uniós irányelveknek, szabványoknak, illetve az azokat átültető magyar jogszabályoknak, szabványoknak, környezetvédelmi előírásoknak.

15. A művelet megvalósítási helye (a támogatott gép, berendezés állandó tárolási helye) a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam alatt, valamint a művelet fizikai befejezését követően a fenntartási időszak alatt kizárólag a támogató előzetes hozzájárulásával változtatható meg. Építési tevékenységet tartalmazó művelet esetén a megvalósítási hely módosítására irányuló változás-bejelentés – a hatósági kötelezés miatt szükséges módosítás kivételével – a támogatási döntés véglegessé válását követő 6 hónapon túl nem nyújtható be.

16. Saját teljesítés esetén a felhívás 9.2. pont 2. alpontjában előírt költségek vonatkozásában, az Útmutató 3.5. pontjában leírtak szerint számolható el, melynek elszámolható mértéke nem haladhatja meg a szokásos piaci értéket, a pénzügyileg rendezett tételek alapján kimutatott, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) 51. § (2) bekezdése szerinti közvetlen önköltséget, valamint a KSH által közzétett, a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában érvényes, teljes munkaidőben alkalmazásban álló bruttó átlagkereset mértékét.

4. A MŰVELETVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA

4.1. A művelet megkezdése

Támogatás a támogatási kérelem benyújtását megelőzően megkezdett művelethez nem igényelhető. A támogatási kérelem benyújtását megelőzően megkezdett művelet a támogatási kérelem teljes elutasítását vonja maga után.

A művelet megvalósítását a **támogatási kérelem benyújtását követő napon** a kedvezményezett **saját felelősségére megkezdheti**, de a művelet megkezdése nincs befolyással a támogatási kérelem értékelésére, és nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

Átalakítás, felújítás, korszerűsítés vagy bővítésre irányuló művelet a Kincstár által lefolytatott, előzetes helyszíni szemlét követően kezdhető meg. Az előzetes helyszíni szemlét megelőzően megkezdett átalakítás/felújítás/korszerűsítés/bővítés az érintett – előzetes helyszíni szemle nélkül megkezdett – műveletelem elutasítását vonja maga után. Az átalakításnak/felújításnak/ korszerűsítésnek/bővítésnek minősülő támogatott tevékenységnek a pénzügyileg és műszaki-fizikai értelemben is elkülöníthető eleme kerül elutasításra, ha az építési tevékenységet, vagy azt megelőző bontási tevékenységet megkezdte a kedvezményezett, így az eredeti/kiinduló állapot a szemlén nem ellenőrizhető.

A támogatási kérelem benyújtása előtt felmerült költségeket a művelet részeként nem lehet elszámolni a következők kivételével:

- **2023. január 1. napjánál nem korábbi dátummal kiállított tervezési dokumentáció költsége, illetve**
- **a 9.2 fejezet 1. pontban felsorolt, 2023. január 1-nél nem régebbi korlátozottan elszámolható költségek elszámolhatók.**

A kérelem benyújtása előtt felmerült költségek – ha a támogatás a 3.2. pont szerint állami támogatásnak minősül – kizárólag csekély összegű (de minimis) támogatásként számolhatók el.

Építési tevékenységet is tartalmazó művelet esetén a művelet részét képező gép/berendezés/anyag/szolgáltatás beszerzéséről szóló megrendelés/szerződés, az azokhoz kapcsolódó számla, egyszerűsített számla, előlegszámla vagy előlegbekérő kiállításának, teljesítésének és kiegyenlítésének dátuma **sem lehet korábbi a támogatási kérelem benyújtását követő napnál.**

A támogatott művelet megkezdésére és fizikai befejezésére vonatkozó részletes szabályokat az ÁÚF tartalmazza.

4.2. A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam és a művelet befejezésére vonatkozó elvárások

A művelet fizikai befejezésére a támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított legfeljebb 24 hónap áll rendelkezésre.

A kedvezményezett művelettel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési kérelem) benyújtásának végső határideje a támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított 24. hónap utolsó napja.

5. MŰVELETVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK

5.1. Közbeszerzési kötelezettség

Közbeszerzési kötelezettség:
Felhívjuk a figyelmet a művelet keretében megvalósítandó beszerzések tekintetében esetlegesen fennálló közbeszerzési kötelezettségre. A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény, valamint az irányadó egyéb jogszabályokban meghatározott kötelezettségek megállapítása és betartása a kedvezményezett feladata.

A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó részletes tájékoztatást az ÁÚF tartalmazza.

5.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek

Támogatás abban az esetben folyósítható, amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) tulajdoni viszonyai az ÁÚF-ben foglaltaknak megfelelnek, és a művelet szempontjából ennek megfelelően **rendezett tulajdoni és/vagy használati viszonyokat a kedvezményezett biztosítja és igazolja a támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg.**

5.3. A művelet megvalósítása utáni kötelezettségek (fenntartási kötelezettség)

A kedvezményezettet a művelet fizikai befejezését követően fenntartási kötelezettség terheli.[12] A kedvezményezett a záró kifizetési kérelem elfogadásáról szóló döntés meghozatalától számított 3 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a művelet megfelel, a KAP Vhr. 91. § -ban foglaltaknak.

Ha a konzorcium valamely tagja a támogatási kérelem benyújtásakor nem minősül az (EU) 2022/2472 bizottsági rendelet I. mellékletében meghatározott feltételeknek megfelelő vállalkozásnak (mikro-, kis- és középvállalkozásnak), úgy a kedvezményezett a záró kifizetési kérelem elfogadásáról szóló döntés meghozatalától számított 5 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a művelet megfelel, a KAP Vhr. 91. § -ban foglaltaknak.

[12] A fenntartási kötelezettség időtartama alatt a támogatott beruházást, eszközt, létesítményt a rendeltetésének megfelelően, a vonatkozó engedélyek és előírások betartásával kell használni, üzemeltetni, továbbá a konzorciumi tagok kötelesek a Műveletben meghatározott célok megvalósítása érdekében a támogatási kérelemben és a támogatási okiratban leírtaknak megfelelően a fenntartási időszakban is együttműködni, és az addig elért eredmények további folyamatos fenntartását saját anyagi eszközeikkel biztosítani.

Ha a művelet megváltozott munkaképességű munkavállaló foglalkoztatásához kapcsolódó tevékenységeket tartalmaz, abban az esetben megváltozott munkaképességű munkavállaló foglalkoztatását[13] a fenntartási időszakban is fenn kell tartani.

6. INDIKÁTOROK

6.1. Az indikátorok teljesítéséhez való hozzájárulás

A kedvezményezett a művelet megvalósításával hozzájárul, a KAP ST-ben foglalt alábbi indikátor célértékek teljesítéséhez. Ezen indikátorokra vonatkozóan a kedvezményezettnek műveletszinten nem szükséges elérendő célértéket meghatároznia. Az indikátor célértékek teljesítéséhez a felhíváson kívül más, a KAP ST keretében meghirdetésre kerülő felhívás(ok) is hozzájárul(hat)(nak).

Kapcsolódó beavatkozás megnevezése	Eredménymutató	Eredménymutató átfogó célértéke	Kimeneti mutató	Kimeneti mutató értéke
RD50_R10_SEC_77 Vidékfejlesztési együttműködés a társadalmi vállalkozások fejlesztéséért	**R.42** A társadalmi befogadást célzó, támogatásban részesülő műveletekkel érintett személyek száma	**12 521**	**O.32** A támogatott egyéb együttműködési műveletek vagy egységek száma (egység: Műveletek)	**66**

Az indikátorok aktuális célértékeit a hatályos KAP ST tartalmazza.

6.2. Monitoring adatszolgáltatás

A kedvezményezett köteles a felhívás 7. mellékletében foglaltak szerint a monitoring rendszer működtetéséhez szükséges adatokat megadni.

7. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND

7.1. A támogatási kérelmek kiválasztására vonatkozó eljárásrend

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek a KAP Vhr. alapján standard kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek elbírálásra.

Az IH a támogatási kérelmekről való döntés megalapozására Döntés-előkészítő Bizottságot hív össze.

A támogatási kérelmekről az IH vezetője szakaszos elbírálással dönt.

A támogató a kérelem tárgyában történő döntéshozatalt megelőzően egymásnak ellentmondó adatok, tények, körülmények, valamint a benyújtott iratok tartalmának tisztázása érdekében a kedvezményezettet írásban hiánypótlásnak nem minősülő adategyeztetésre vagy egyeztetésre hívhatja fel.

7.2. Kiválasztási kritériumok

A felhívás keretében támogatásban részesülhetnek azon műveletek, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, továbbá a felhívásban és annak mellékleteiben foglalt feltételeknek.

[13] Legalább 1 fő foglalkoztatását.

1. **Nem hiánypótoltatható jogosultsági feltételek:**

   a) a kedvezményezettnek átlátható szervezetnek kell minősülnie az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint,

   b) a felhívás 13.1.1. pontjában felsorolt dokumentumok a támogatási kérelemhez benyújtásra kerültek,

   c) ÉNGY-ben nem szereplő építési tételekre, gépekre, berendezésekre és szolgáltatás vásárlásra vonatkozóan a felhívás 13.1.2. 9. alpontjában felsorolt dokumentumok legalább egyike (vagyis legalább egy árajánlat) benyújtásra került a támogatási kérelem mellékleteként.

Ha a nem hiánypótoltatható jogosultsági feltételeknek a támogatási kérelem nem felel meg, akkor a támogatási kérelem hiánypótlási felhívás nélkül visszautasításra kerül!

2. **Hiánypótoltatható jogosultsági szempontok**

   a) a felhívás 13.1.2. pontja szerint a támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok.

Ha a hiánypótoltatható jogosultsági feltételeknek a támogatási kérelem nem felel meg, akkor hiánypótlási felhívásra kerül sor.

Hiánypótlásra azonos tárgykörben csak egyszer van lehetőség.

3. **Tartalmi értékelési szempontok**

A jogosultsági feltételeknek megfelelő támogatási kérelmek a felhívás 3. mellékletében meghatározott tartalmi értékelési szempontok szerint elvégzett pontozással kerülnek értékelésre. Az így kialakult pontozási sorrend képezi a támogatási kérelmek támogathatóságára vonatkozó döntés alapját.

A tartalmi értékelési szempontok alapján **legfeljebb 100 pont adható**. Nem támogathatók azok a kérelmek, amelyek esetében a támogatási kérelemre adott összpontszám nem éri el a **40 pontot**, továbbá a projektterv tartalmára és minőségére adható **65 pontszámon belül a 25 pontot, valamint az IH által meghatározott támogathatósági minimumpontszámot**. **Ezen utóbbi mértéke a 40 pontot meghaladhatja, figyelemmel a támogathatónak ítélt kérelmek számára.**

A tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez külön jogkövetkezmények fűződnek, melyeket a felhívás 10. fejezete tartalmazza.

8. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

8.1. Támogatás formája

A támogatás **vissza nem térítendő támogatásnak** minősül.

8.2. Igényelhető támogatás

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege:

- **legfeljebb 40 millió forint**.

Tevékenységek szerinti besorolás	Maximális támogatási intenzitás
3.1.1.1. Kötelezően megvalósítandó tevékenységek: **<u>Mindkét célterület vonatkozásában:</u>** Célterületi bontás szerint, egy - a meghatározott célcsoport tagjait összefogó - konzorcium tematikus együttműködésének szervezése, kialakítása és működtetése.	**100%**
3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek: Tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek teljesítése.	**100%**
3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek: 1. **<u>A támogatásba bevont célcsoporthoz[14] kapcsolódó kedvezményezett által megvalósított fejlesztések lehetnek:</u>** a) a célcsoporthoz tartozó személyek segítésével foglalkozó személy alkalmazása; b) mezőgazdasági tevékenység és szociális farmgazdálkodás végzéséhez szükséges tapasztalatok cseréje, átadása, pl. oktatási, képzési tevékenységek, szaktanácsadó bevonása; c) gyakorlati tapasztalatszerzést biztosító szakmai tanulmányutak, hálózatok létrejöttét, bővítését segítő workshopok és szakmai tanácsadás (pl. REL, Biotermelés stb).	**100 %**
3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek: 1. **<u>A támogatásba bevont célcsoporthoz[15] kapcsolódó kedvezményezett által megvalósított fejlesztések lehetnek:</u>** d) diákok oktatásához és neveléséhez, sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez szükséges tárgyi eszközök, pl. tábla,	**65%**

[14] Kivéve a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatása, valamint a védett foglalkoztatást biztosító kedvezményezettek esetét.

[15] Kivéve a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatása, valamint a védett foglalkoztatást biztosító kedvezményezettek esetét.

írószer, székek, asztalok, projektor, televízió, laptop, mobiltelefon stb. beszerzése; e) a célcsoport **mezőgazdasági vagy feldolgozó tevékenységéhez szükséges** tárgyi eszközök beszerzése; f) a célcsoport fogadását, foglalkoztatását biztosító épületek, helyiségek (ide értve: szociális helyiségek, fekete-fehér öltöző), továbbá az előállított termékek előkészítéséhez, tárolásához szükséges épületek, helyiségek kialakítása, építése, átalakítása, felújítása, bővítése, erre a célra szolgáló konténerek beszerzése; g) az előállított termékek fogyasztók részére történő átadásához szükséges csomagolóanyag beszerzése; h) legfeljebb 37 kW teljesítményű traktor, valamint a mezőgazdasági termeléshez szükséges művelőeszköz(ök) beszerzése; i) pótkocsi, félpótkocsi beszerzése;	
2. **Megváltozott munkaképességű munkavállalók[16] foglalkoztatása esetén[17] megvalósítható tevékenységek:** a) a megváltozott munkaképességű és/vagy szociális intézményben ellátott személy, mint munkavállaló akadálymentes foglalkoztatását biztosító körülmények megteremtése és a foglalkoztatásához szükséges **helyiségek átalakítása**; b) a megváltozott munkaképességű munkavállaló segítésével foglalkozó személy alkalmazása, kizárólag a segítés ideje alatt, valamint a segítő személy képzése; c) a megváltozott munkaképességű munkavállaló általi **használatra alkalmassá tétel érdekében**: ca) meglévő berendezések átalakítása, újak beszerzése (ide értve a megváltozott munkaképességű munkavállaló általi	**100%**

[16] Ide értve a szociális intézményben ellátott személyt, mint munkavállaló foglalkoztatását is.

[17] Legalább 1 fő foglalkoztatása esetén.

használatra alkalmas új eszközöket is: tárgyi eszközök, gépek beszerzését); cb) az átalakított vagy segítség nyújtására alkalmas technológiai felszerelések beszerzése, szoftverek beszerzése és érvényesítése; d) a megváltozott munkaképességű munkavállaló munkahelyre és munkával kapcsolatos tevékenység helyszínére történő szállításához kapcsolódó tevékenységek; e) a megváltozott munkaképességű munkavállaló rehabilitációjával kapcsolatos tevékenységek.	
3. **Védett foglalkoztatást biztosító kedvezményezett esetén** közvetlenül a megváltozott munkaképességű munkavállaló foglalkoztatásával összefüggésben: a) Termelőegység létrehozása, ide értve: annak építését, felújítását, bővítését, a termék előállításához, raktározásához szükséges eszközök, gépek beszerzését (erre a célra szolgáló konténerek telepítését), termelőegység üzembe helyezését, valamint b) az adminisztrációs és szállítási tevékenységek.	**100%**
4. **Szemléletformálási, oktatási, nevelési célú farmgyakorlatokat, a szociális farmgazdálkodás bemutatását szolgáló tevékenységek:** A célcsoport bevonását biztosító, a projekttervben megfogalmazott célok eléréséhez kapcsolódó, a művelet megismertetését, népszerűsítését, az együttműködés és az abban foglalt környezeti, oktatási, társadalmi célok és eredmények megosztását szolgáló, kereskedelmi marketingnek nem minősülő (vagyis konkrét terméket nem nevesítő, vásárlásra nem ösztönző) tevékenységek, pl.: honlap készítése, kiadványok, szóróanyagok nyomtatása, együttműködést bemutató rendezvények, képzések,	**100%**

bemutató üzemi programok, nyílt napok lebonyolítása.	
5. **Telepi infrastruktúra-fejlesztés** (lásd: Fogalomjegyzék): a telepen belül megvalósítandó infrastruktúra-fejlesztés, amely magában foglalja a vagyonvédelmi rendszer kiépítését, továbbá a telepi infrastruktúra megvalósítását, a felhívás 9.4. pontja alapján.	**65%**
6. **Immateriális javak beszerzéséhez kapcsolódó tevékenységek** (szabadalmak, licencek, szerzői jogok és védjegyek vagy eljárások megszerzése).	**65%**
7. A felhívás 9.2. pont 1. alpontjában felsorolt korlátozottan elszámolható költségek	**100%**

A mezőgazdasági termékek feldolgozásával vagy forgalmazásával kapcsolatos beruházáshoz nyújtott támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 65%-át.

Általános csekély összegű (de minimis) támogatás esetén a támogatás maximális mértéke az elszámolható költségek 100%-a, a felhívás 9.4. pontjában rögzített, az egyes elszámolható költségtípusok vonatkozásában meghatározott korlátozások figyelembevételével.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló foglalkoztatásával járó többletköltség ellentételezéséhez nyújtott támogatás esetén: a támogatás maximális mértéke az elszámolható költségek 100%-a.

8.3. Igényelhető előleg

A támogatási döntésben meghatározott támogatási összeg legfeljebb 25 százalékáig a kedvezményezett kérelemmel egy alkalommal előleget igényelhet.

Ha a kedvezményezett az elszámolható költségek egy részével és ezáltal az arra jutó támogatással már elszámolt, vagy azok vonatkozásában kifizetési kérelmet nyújtott be, akkor az elszámolásra benyújtott költségekre, illetve támogatásra előleg már nem igényelhető.

Az előleget kizárólag a művelet megvalósítására lehet felhasználni, és az igényelt előleg folyósítását követően benyújtott első kifizetési kérelemben – amelynek benyújtása nem eshet az előleg folyósításának napját követő 12 hónapnál későbbi időpontra vagy a művelet megvalósítására rendelkezésre álló határidőt követő időpontra – **annak teljes összegével el kell számolni.**

A kedvezményezettnek legalább az igényelt előleg mértékével megegyező összegű önerővel kell rendelkeznie, melyet az előlegigénylési dokumentációval egyidejűleg igazolni köteles.
Az önerő igazolásának elfogadható módjait az ÁÚF tartalmazza.

Nem jogosult előlegre az a kedvezményezett, akinek, vagy amelynek

a) a KAP Vhr. szerinti agrártámogatási jogviszonyból vagy

b) a 2014–2020 programozási időszakban keletkezett támogatási jogviszonyból eredő lejárt tartozása áll fenn a Kincstárral szemben.

Egyszeri elszámolás esetén előleg nem igényelhető.

Központi, helyi önkormányzati vagy köztestületi költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, köztestület, közalapítvány, az állam által alapított vagyonkezelő alapítvány vagy az ilyen alapítvány által fenntartott jogi személy kedvezményezett esetén előleg abban az esetben nyújtható, ha a kedvezményezett a KAP Vhr 1. § (1) bekezdés a) pontja szerinti forrásból nyújtott támogatások kezelésére a Kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik.
A Kincstárnál fizetési számlával nem rendelkező kedvezményezettnek az előleg fogadására projektszámlát kell nyitnia.

Az előlegre vonatkozó további szabályokat a KAP Vhr. 80-83. § -a tartalmazza.

9. ELSZÁMOLÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9.1. Kifizetési kérelmek tervezése

Egyszeri elszámolás esetén:

A felhívás keretében lehetőség van egyszeri elszámolás választására, mely esetben kizárólag záró kifizetési kérelmet köteles a kedvezményezett benyújtani a művelet fizikai befejezését követően.

Ha a kedvezményezett a támogatási döntést követően az egyszeri elszámolást választja, haladéktalanul köteles azt bejelenteni a támogatónak.

Egyszeri elszámolásról többszöri elszámolásra történő áttérés a támogatási döntés véglegessé válásától számított tizenkét hónapon belül a kedvezményezett által benyújtott változás-bejelentéssel kezdeményezhető azzal, hogy a kedvezményezettnek többszöri elszámolóként legkésőbb a támogatási döntés véglegessé válásától számított tizenkét hónapos határidő lejáratának napján be kell nyújtania a KAP Vhr. 84. § -ában foglalt feltételeknek megfelelő kifizetési kérelmet. A jóváhagyott támogatás folyósításának feltétele a változás-bejelentés támogató általi jóváhagyása.

Az egyszeri elszámolásról többszöri elszámolásra egy alkalommal lehet áttérni.

Többszöri elszámolás esetén:

A kedvezményezett legalább egy kifizetési kérelem benyújtására köteles, és legfeljebb három kifizetési kérelmet nyújthat be, valamint a támogatási döntésben meghatározott határidőig egy záró kifizetési kérelem benyújtására köteles.

A kedvezményezett köteles a támogatási döntés véglegessé válását követő naptól számított:

- 12 hónapon belül a megítélt támogatás 10 %-át meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet benyújtani. Előleg igénybevétele esetén az igényelt előleg folyósítását követően benyújtott első kifizetési kérelemben az előleg teljes összegével el kell számolni,
- 24 hónapon belül a megítélt támogatás 80 %-át elérő vagy meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet.

Az előírt időben, az előírt mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelem benyújtásának elmulasztása jogosulatlan igénybevételnek minősül.

A kifizetési kérelemre vonatkozó részletes szabályokat a KAP Vhr. 84-90. § tartalmazza.

9.2. Elszámolható költségek

A **művelet elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a művelet támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között, és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A művelet nem elszámolható költségeinek a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, azonban a felhívás 9.5. pontjában nem elszámolhatóként meghatározott költségek, és a felhívás keretében nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a művelet összes költségének, azonban nem részei a művelet elszámolható költségének.

Ha a művelet tartalmaz olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem annak költségkeretéből kíván megvalósítani, és/vagy tartalmaz olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a kedvezményezett meg kíván valósítani a művelet részeként, azonban a felhívás keretében biztosítotton kívüli forrásból, akkor ezen tevékenységeket elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni a támogatási kérelemben, valamint a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben is. A művelet költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lennie ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költségtípusokra vonatkozó részletes szabályozást a KAP Vhr. 5. melléklete, az „ÚTMUTATÓ az elszámolható költségekhez" (a továbbiakban: Útmutató) tartalmazza, amelyeket a felhívásban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A felhívás keretében – figyelemmel a 9.4 pontban foglaltakra – az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

1. Korlátozottan elszámolható költségek

1.1 Művelet-előkészítés, tervezés költségei (az Útmutató 3.2.1. pontja alapján)

1.1.1. Jogszabály, hatóság, felhívás által előírt kötelező előzetes tanulmányok, műszaki dokumentáció (ideértve a közbeszerzési eljárásokhoz kapcsolódó szakmai háttérdokumentációt is) elkészítése,

1.1.2. Megvalósíthatósági tanulmány,

1.1.3. Környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat, egységes környezethasználati engedélyhez kapcsolódó vizsgálat,

1.1.4. Egyéb szükséges háttértanulmányok, szakvélemények, beleértve a beruházással érintett terület ökológiai állapotának felmérését és egyéb, horizontális követelményhez kapcsolódó adatszolgáltatás biztosítása érdekében felmerülő költséget,

1.1.5. Szükséges engedélyezési dokumentumok, műszaki tervek, kiviteli és tendertervek és ezek hatósági díjának (illeték, igazgatási szolgáltatási díj, egyéb eljárási költség) költségei, ideértve a művelési ág váltását, művelési ágból való kivétel adminisztratív költségét is, figyelembe véve a felhívás 4.1.2. fejezetében meghatározottakat,

1.1.6. Tervellenőr költsége, ha alkalmazása jogszabály alapján kötelező,

1.1.7. Közbeszerzési eljárások lebonyolításával kapcsolatos költségek (ideértve a közbeszerzési eljárások lebonyolításával kapcsolatos szakértő díját is),

1.1.8. Előzetes igényfelmérés, célcsoport elemzése, piackutatás, szakértői hálózatépítés, szakértői műhelymunkák,

1.1.9. Szükségletfelmérés, helyzetfeltárás,

1.1.10. Társadalmi partnerek, érintettek bevonásával kapcsolatos költségek (ha a beruházás problémamentes, megkezdéséhez indokolt, pl. helyi népszavazás, közmeghallgatás),

1.1.11. Előkészítéshez kapcsolódó egyéb szakértői tanácsadás.

1.2. A közbeszerzési eljárások lefolytatásának költségei (az Útmutató 3.2.1.7. pontja alapján)

1.3. Építési műszaki ellenőri szolgáltatás, ide nem értve a Tanácsadó Mérnökök Nemzetközi Szövetsége (FIDIC) mérnök költségeit (az Útmutató 3.12.1.4. pontja alapján)

1.4. Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása (az Útmutató 3.4.4.1. pontja alapján)

1.5. Könyvvizsgálat (az Útmutató 3.4.4.2. pontja alapján)

1.6. Műveletmenedzsment költségek (az Útmutató 3.8. pontja alapján)

1.6.1. A művelet előkészítési és megvalósítási időszakában végzett műveletmenedzsment tevékenység személyi jellegű ráfordításai (az Útmutató 3.8.1.1. pontja alapján).

1.6.2. A művelet előkészítési és megvalósítási időszakában végzett műveletmenedzsment tevékenységhez igénybe vett szakértői szolgáltatás díja. (az Útmutató 3.8.1.5. pontja alapján).

1.7. Általános (rezsi) költségek (az Útmutató 3.9. pontja alapján)

1.7.1. Az általános (rezsi) költségek nem kapcsolhatók közvetlenül teljes mértékben egy adott folyamathoz, vagy tevékenységhez, azonban elengedhetetlenek a tevékenység végzéséhez (az Útmutató 3.9.1. pontja alapján).

1.7.2. Közüzemi szolgáltatások (pl. víz, gáz, elektromos áram, távhő és hulladékgazdálkodási közszolgáltatás, telefon, fax, internet, telekommunikáció, tűzifa, szén, egyéb tüzelőanyagok) költsége és díja (az Útmutató 3.9.1.1. pontja alapján).

1.7.3. Takarítás, hulladékgazdálkodás egyéb, nem közszolgáltatási díja, költsége (az Útmutató 3.9.1.3. pontja alapján).

1.7.4. Állagmegóvás és karbantartás költsége, ideértve az irodatechnikai és informatikai eszközök karbantartását is (az Útmutató 3.9.1.5. pontja alapján).

1.7.5. Biztosítási költség (pl. a kedvezményezett irodájának biztosítása) (az Útmutató 3.9.1.6. pontja alapján).

1.7.6. Bankszámlanyitás költsége – (ha a felhívás értelmében kötelező önálló bankszámlát nyitni a műveletre), rendes havi adminisztratív (kezelési) költség és tranzakciós költségek (az Útmutató 3.9.1.7. pontja alapján).

2. Saját teljesítéshez kapcsolódó költségek (Az Útmutató 3.5. pontja alapján)

2.1. A művelet szakmai megvalósításában közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításai, amennyiben a közreműködő személy munkaköri leírásában a műveletben végzett tevékenysége szerepel (az Útmutató 3.5.4. pontja alapján).

2.1.1. A művelet céljának megvalósításában, illetve szakmai felügyeletében közvetlenül közreműködő személyzet – ide nem értve műveletmenedzsment tevékenységet ellátó személyzetet (az Útmutató 3.5.4.1 pontja alapján).

2.1.1.1. Bruttó munkabére (az Útmutató 3.5.4.1.1. pontja alapján).
2.1.1.2. Személyi jellegű egyéb kifizetései (bérjellegű juttatások, pl. utazási költségtérítés, cafeteria) (az Útmutató 3.5.4.1.2. pontja alapján).
2.1.1.3. Bérjárulékai az Sztv. 79.§-a szerint elszámolhatók (az Útmutató 3.5.4.1.4. pontja alapján).

2.2 A bérköltség csak a ténylegesen kifizetett munkabér alapján a művelet keretében való foglalkoztatás arányában számolható el munkaidő-kimutatás alapján. (az Útmutató 3.5.4.4. pontja alapján).

3. Beruházások költségei (Az Útmutató 3.3. pontja alapján)

3.1. Építés (átalakítás, bővítés, felújítás), épület-kivitelezés költsége akkor számolható el, ha az a művelet végrehajtásához szükséges, vagyis olyan épületek, építmények építési és értéknövelő felújítási, bővítési költségei számolhatók el, amelyekhez támogatott tevékenységek köthetők (az Útmutató 3.3.9.1. pontja alapján). (Ideértve a művelet megvalósítása érdekében feltétlenül szükséges bontási költségeket).

3.2. Az építési költségek alatt kell érteni az új építésen túl minden, az építmény rendeltetésszerű hasznosítását lehetővé tevő átalakítást, felújítást, bővítést is (az Útmutató 3.3.9.2. pontja alapján).

3.3. Az akadálymentes hozzáférést biztosító átalakítási költségek elszámolhatók, ha az akadálymentesítés végrehajtása nélkül az épület nem lenne alkalmas a feladat ellátására. Az akadálymentesítés szükségességét és az átalakítási terv megfelelőségét szakvéleménnyel kell alátámasztani (az Útmutató 3.3.9.3 pontja alapján).

3.4. A művelet céljához kapcsolódó, a piacon elérhető, a műveletcélok megvalósításához szükséges technológiát használó eszközök Szv. tv. 47–51. §-a szerinti bekerülési értéke elszámolható.

3.5. Az eszköznek meg kell felelnie a hatályos szabványoknak és normáknak (az Útmutató 3.3.10.1.2. pontja alapján).

3.6. Támogatásból beszerzett tárgyi eszközök után értékcsökkenés nem számolható el a művelet keretében (az Útmutató 3.3.10.1.3. pontja alapján).

3.7. Kizárólag új, kereskedelmi forgalomban, vagy gyártótól beszerezhető, első üzembehelyezésű gépek, technológiai berendezések, eszközök, anyagok beszerzése és beépítése támogatható. Az „új" jelző csak olyan beruházási jellegű termékeket illet meg, amelyeknél a kedvezményezett rendelkezik a vétel időpontjában (a számlakiállítás dátuma) kezdődő termékfelelősségi, garanciális és szavatossági jogainak érvényesíthetőségéhez szükséges, a gyártó és a forgalmazó által kibocsátott, hiteles dokumentumokkal (az Útmutató 3.3.10.1.5. pontja alapján).

3.8. Immateriális javak beszerzése (az Útmutató 3.3.10.2. pontja alapján).

3.9. Lízing (az Útmutató 3.3.11. pontja alapján).

4. Szolgáltatásvásárlások költsége (Az Útmutató 3.4. pontja alapján)

4.1. Harmadik féltől megrendelt, a támogatott tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó, az Sztv. 3. § (7) bekezdés 1. és 2. pontja szerinti igénybe vett szolgáltatások és egyéb szolgáltatások költsége számolható el (az Útmutató 3.4.1. pontja alapján).

4.2. Rendezvényszervezés és kapcsolódó ellátási, ún. „catering" költségek, reprezentációs költségek kapcsolódó járulékokkal együtt (az Útmutató 3.4.3.10. pontja alapján).

4.3. A művelettevékenységhez kapcsolódó, nem a felhívás keretében meghatározott kötelező kommunikációs tevékenységek (pl. kiadványok, információs füzetek készítése, elektronikus megjelenés, képzések meghirdetése, tudatosság növelése, tájékoztatás, kommunikációs kampányok stb.) költsége (az Útmutató 3.4.3.11. pontja alapján).

4.4. A műveletmegvalósításhoz kötődő és indokolt bérleti díjak (a műveletmenedzsmenthez kötődő iroda és eszköz bérletet a műveletmenedzsment költségek között kell elszámolni) (az Útmutató 3.4.3.13. pontja alapján).

4.5. A művelet megvalósításával kapcsolatban közvetve felmerülő, általános szolgáltatások (az Útmutató 3.4.4. pontja alapján, a 3.4.4.1. kivételével).

4.6. Képzés és képzési anyagok elszámolható költségeire vonatkozó részletes szabályok (az Útmutató 3.4.5. pontja alapján).

5. Útiköltség, kiküldetési költség (Az Útmutató 3.7. pontja alapján)

5.1. Az útiköltségek (utazás és helybiztosítás költsége) a 2. osztályú tömegközlekedési eszközök, külföldre repülőgéppel történő utazás esetén turista osztályú repülőjegy igénybevétele alapján számolható el (az Útmutató 3.7.3.1.1. pontja alapján).

5.2. Hivatali vagy saját gépjármű (ideértve a közeli hozzátartozó tulajdonában álló gépjárművet is) használata esetén a megtett kilométerek alapján a tényleges üzemanyagköltség vagy az adóhatóság által közzétett elszámolható üzemanyagköltség és a kilométerenkénti adómentes térítés figyelembevételével számolhatók el. Hivatali vagy saját gépkocsi használata esetén elszámolható a parkolási díj és a kiküldetés időtartamára eső autópálya használati díj (az Útmutató 3.7.3.1.2. pontja alapján).

5.3. Repülőgéppel történő utazás esetén elszámolható a reptéri illeték (az Útmutató 3.7.3.1.3. pontja alapján).

5.4. Az utasbiztosítás és a vízum költsége elszámolható (az Útmutató 3.7.3.1.4. pontja alapján).

5.5. Belföldi szállásköltség esetén legfeljebb a Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján a miniszter által évente megállapított és a támogató hivatalos honlapján közzétett költség számolható el vendégéjszakánként. Külföldi szállás esetén vendégéjszakánként bruttó 200 euró mértékű költség számolható el (az Útmutató 3.7.3.2.1. pontja alapján).

5.6. A műveletben résztvevők ellátmány-/napidíj- és szállásköltsége keretében a figyelembe vett létszám művelethez kapcsolódó ellátmánya, napidíja és szállásköltsége számolható el a vonatkozó hazai jogszabályok alapján (az Útmutató 3.7.3.4.1. pontja alapján).

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a művelet összes – elszámolható és nem elszámolható – költségét!

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztására, a piaci ár igazolása szükséges. Ennek részletes szabályozását az Útmutató 2.3.2.4. pontja tartalmazza.

Tájékoztatjuk a Tisztelt Kedvezményezetteket, hogy a támogató jogosult a piaci árnak való megfelelést az alátámasztó dokumentumoktól függetlenül, legalább három árajánlattal történő alátámasztás esetén is ellenőrizni, saját módszertana alapján referencia árakkal összevetni. Ha

a támogató az elfogadhatónál nagyobb eltérést észlel a piaci árhoz képest, egyeztetésre szólítja fel a kedvezményezettet, indokolt esetben pedig csökkenti az elszámolható költséget.

Ha az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és a kedvezményezettől független piaci szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat jelentősen meghaladják), a felmerült költségek a művelet terhére nem számolhatóak el.

A piaci ár bizonyítása a kedvezményezett kötelezettsége és felelőssége. A költségtételeknek a művelet költségvetésének megfelelően részletezettnek és ilyen módon ellenőrizhetőnek kell lenniük ahhoz, hogy meghatározható legyen a besorolásuk.

A mezőgazdasági termékek feldolgozásával vagy forgalmazásával kapcsolatos beruházáshoz nyújtott támogatás *keretében elszámolható*

a) az ingatlan építésével és korszerűsítésével kapcsolatos költségek, ideértve az adathálózatok passzív, ingatlanon belüli vezetékezése vagy strukturált kábelezése, és adott esetben a passzív hálózatnak az ingatlanon belül elhelyezkedő, épületen kívüli kiegészítő részére fordított beruházások kapcsán felmerülő költségeket is,
b) a gépek és berendezések vásárlásának és lízingelésének költsége az eszköz piaci értékéig,
c) az a) és b) pont szerinti költségekhez kapcsolódó korlátozottan elszámolható költségek, különösen építészek, mérnökök díjai, tanácsadási díjak, a környezeti és a gazdasági fenntarthatóságra vonatkozó tanácsadással kapcsolatos díjak, ideértve a megvalósíthatósági tanulmányok költségeit akkor is, ha a tanulmányok eredményei alapján nem merülnek fel az a) és b) pont szerinti költségek,
d) a számítógépes szoftver, a felhőalapú és hasonló megoldások vásárlásának, fejlesztésének, és használatának díja, valamint szabadalom, licencia, szerzői jog és védjegy megszerzésének költsége.

A lízingszerződésekkel kapcsolatos, az (1) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott költségeken túl egyéb költségek – úgymint a lízingbe adó árrése, a kamatok refinanszírozási költségei, a közvetett költségek és a biztosítási díjak – nem számolhatók el.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló foglalkoztatásával járó többletköltség ellentételezéséhez nyújtott támogatás *keretében elszámolható*

a) a helyiségek átalakításának költsége,
b) a megváltozott munkaképességű munkavállaló segítésével foglalkozó személy foglalkoztatásához kapcsolódó költség kizárólag a segítés ideje alatt, valamint ezen segítő személy megváltozott munkaképességű munkavállaló segítéséhez kapcsolódó képzési költsége,
c) a megváltozott munkaképességű munkavállaló általi használatra alkalmassá tétel érdekében
ca) a berendezések átalakításának, beszerzésének költsége,
cb) az átalakított vagy segítség nyújtására alkalmas technológiai felszerelések költsége, a szoftverek beszerzésének és érvényesítésének költsége,
d) a megváltozott munkaképességű munkavállaló munkahelyre és munkával kapcsolatos tevékenység helyszínére történő szállításához közvetlenül kapcsolódó költség,
e) a megváltozott munkaképességű munkavállaló által rehabilitációval töltött órák bérköltsége,
f) a védett foglalkoztatást biztosító kedvezményezett esetén közvetlenül a megváltozott munkaképességű munkavállaló foglalkoztatásával összefüggésben
fa) a termelőegység létrehozásának, üzembe helyezésének vagy korszerűsítésének költsége,
fb) az adminisztrációs és szállítási költségek.

A c) pont szerinti esetben azon költség számolható el, amely akkor merülne fel, ha a kedvezményezett nem megváltozott munkaképességű munkavállalót foglalkoztatna.

*A **mezőgazdasági ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás** keretében elszámolható*

a) együttműködési projekt előkészítéséhez és megvalósításához kapcsolódó előkészítő támogatás, kapacitásépítés, képzés és hálózatépítés költségei;

b) az érintett területre vonatkozó tanulmányok, megvalósíthatósági tanulmányok, valamint az üzleti terv vagy az (EU) 2021/1060 rendelet 32. cikkében említettől eltérő helyi fejlesztési stratégia kidolgozásának költségei;
c) az együttműködéshez kapcsolódó működési költségek;
d) a végrehajtandó műveletek költségei, ideértve a szervezéshez kapcsolódó költségeket;
e) promóciós tevékenységek költségei.

9.3. Elszámolhatóság feltételei

a) A felhívás keretében támogatott művelet költségei elszámolhatóságának kezdete:

aa) A támogatási kérelem benyújtása előtt felmerült költségeket - a tervezési dokumentációk költségétől és a 9.2. fejezet 1. pontban felsorolt korlátozottan elszámolható költségektől eltekintve - a művelet részeként nem lehet elszámolni.

ab) - A művelet részét képező gép/berendezés/szolgáltatás beszerzéséről szóló megrendelés/szerződés, az azokhoz kapcsolódó számla, egyszerűsített számla, előlegszámla vagy előlegbekérő kiállításának, teljesítésének és kiegyenlítésének dátuma nem lehet korábbi a támogatási kérelem benyújtását követő napnál.

b) A felhívás keretében támogatott művelet költségek elszámolhatóságának vége:

- A kedvezményezett a művelettel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési kérelem) benyújtásának végső határideje a támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított 24. hónap utolsó napja.

c) A támogatás folyósítása a kedvezményezett a KNYR-ben rögzített fizetési számlájára történik.

d) Szóbeli megállapodás alapján történő költségelszámolásra nincs lehetőség.

e) A kifizetési kérelem keretében a kedvezményezett nem nyújthat be készpénzben kiegyenlített elszámoló bizonylatot.

f) A kedvezményezett köteles a támogatási okirattal jóváhagyott elszámolható költségek összegének legalább 80%-át teljesíteni.

g) A kedvezményezett – az egyszeri elszámolás kivételével - köteles a KAP Vhr. 84. § (1) bekezdésben foglalt elszámolási kötelezettség betartására, ennek megfelelően a támogatási okirat véglegessé válásától számított 12 hónapon belül a megítélt támogatás 10%-át meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet kell benyújtania. Amennyiben a kedvezményezett előleget vett igénybe, abban az esetben az igénybevételt követően először benyújtott kifizetési kérelemben az előleg teljes összegével el kell számolnia.

h) Kifizetési kérelem – a záró kifizetési kérelem kivételével - csak abban az esetben nyújtható be, ha az abban igényelt támogatás összege meghaladja a megítélt támogatás 10%-át.

i) A záró kifizetési kérelem alapján a támogatás folyósítása felfüggesztésre kerül, amíg a kedvezményezett nem nyújtja be a Kincstárhoz valamennyi, a műveletmegvalósításhoz és az üzemeltetéshez kapcsolódó végleges engedélyt.

j) Átalányalapú elszámolásra nincs lehetőség.

k) A forinttól eltérő pénznemben kiállított elszámoló bizonylat esetén az elszámoló bizonylat végösszegét, illetve az elszámoló bizonylaton szereplő tevékenységek, tételek költségét és az arra jutó támogatás összegét a számlán megjelölt fizikai teljesítés időpontjában érvényes, az MNB által közzétett hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

l) A beruházási támogatás összegét a kettős könyvvezetésre kötelezett kedvezményezettnek tőketartalékba (lekötött tartalékba) kell helyezni, nem kettős könyvvezetésre kötelezett kedvezményezettnek az egyéb bevételek között kell elszámolni saját könyvelésében. Ha a tőketartalékba helyezett támogatás tekintetében a kedvezményezettnek támogatás jogosulatlan igénybevétele miatt visszafizetési kötelezettsége keletkezik, a visszafizetett támogatás összegét a tőketartalék terhére – a lekötött tartalék megszüntetése után – kell elszámolni.

m) Valamennyi beszerzés vonatkozásában az Útmutató 2.3.2.5. pontja szerinti függetlenségre vonatkozó szabályok irányadóak.

9.4. Az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások

A művelet tervezése során az egyes elszámolható költségtípusok vonatkozásában a következő korlátozásokat szükséges figyelembe venni:

Költségtípus	**Maximális mértéke az összes nettó elszámolható költségre vetítve (%) / maximális nettó támogatási összeg (Ft)**
Korlátozottan elszámolható költségek (9.2. pont 1. alpont,) és immateriális javak költségei, összesen: *ebből:* • tájékoztatás, nyilvánosság • műszaki ellenőri szolgáltatás • könyvvizsgálat • műveletmenedzsment	**5%** 0,5%, legfeljebb nettó 150 000 Ft 1% 0,5% 2,5%
Általános (rezsi) költségek	1 %, legfeljebb nettó 400 000 Ft
3.1.2.2. fejezet 1. c) pontja szerint - A célcsoport oktatási, nevelési célú tárgyi eszközök beszerzése	2 000 000 Ft
3.1.2.2. fejezet 1. g) pontja szerint - Traktor vásárlása	5 000 000 Ft
3.1.2.2. fejezet 1. g) pontja szerint - Mezőgazdasági termeléshez szükséges művelő eszköz(ök) beszerzése	2 000 000 Ft
3.1.2.2. fejezet 1. i) pontja szerint - Gyakorlati tapasztalatszerzést biztosító szakmai tanulmányutak	5%
3.1.2.2. fejezet 4. pontja szerint - Szemléletformálás, oktatási, nevelési célú farmgyakorlatok bemutatása (elsősorban tapasztalatcsere)	5 000 000 Ft
3.1.2.2. fejezet 5. pontja szerint - A telepen belül megvalósítandó infrastruktúra-fejlesztés, amely magában foglalja a vagyonvédelmi rendszer kiépítését, továbbá a telepi infrastruktúra (lásd: Fogalomjegyzék) megvalósítását	20%

A fenti táblázatban meghatározott korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítása, valamint a műveletmegvalósítás során kötelező. A táblázatban szereplő százalékos korlát a záró kifizetési kérelem jóváhagyása során – a műszaki-szakmai tartalom csökkenésével nem járó – műveletszintű megtakarítás eredményeként átléphető azzal, hogy az egyes költségtípusokra megállapított összeg nem növekedhet.

9.5. Nem elszámolható költségek

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel a 9.2. pontban, különösen:

a) a levonható áfa,

b) a kamattartozás-kiegyenlítés,

c) a hitelkamat, kivéve a kamattámogatás vagy kezességi díj-támogatás formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatás,

d) a hiteltúllépés költsége, egyéb pénzügyforgalmi költségek,

e) a devizaátváltási jutalék,

f) a pénzügyi, finanszírozási tranzakciókon realizált árfolyamveszteség,

g) a bírságok, kedvezményezett által fizetett kötbérek és a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti perköltség, függetlenül attól, hogy bíróság által megítélésre került-e,

h) sikerdíj.

10. JOGKÖVETKEZMÉNYEK

10.1. Általános jogkövetkezmények

1. Az intézkedésben való részvétellel összefüggésben megállapított jogosultság vagy az igénybe vett támogatás egésze vagy egy része jogosulatlannak minősül, ha a felhívás 9.1 és 9.3. g) pontja szerinti kötelezettségét nem teljesíti, azaz nem nyújt be a támogatási okirat véglegessé válásától számított 12 hónapon belül a megítélt támogatás 10%-át meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet.
2. Az intézkedésben való részvétel vagy az igénybe vett támogatás egésze jogosulatlannak minősül, és a támogató az agrártámogatási jogviszonyt keletkeztető döntését visszavonja, ha a kedvezményezett a támogatási okirattal jóváhagyott elszámolható költségek összegének legalább 60%-ával nem számol el.
3. A támogatási okiratban jóváhagyott elszámolható kiadásokat 5%-kal csökkenteni kell, ha a kedvezményezett a támogatási okirattal jóváhagyott elszámolható költségek összegének legalább 60%-ával elszámol, de az elszámolás mértéke a jóváhagyott kiadások összegének 80%-át nem éri el.
4. Ha a kedvezményezett nem tesz eleget a monitoringadat-nyilvántartáshoz szükséges adatszolgáltatási kötelezettségének, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 1 %-át a KAP törvény 37. §-a alapján az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.
5. Ha a kedvezményezett nem tesz eleget a tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségének, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 3 %-át az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.

10.2 Tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények

Ha az ellenőrzések során megállapítást nyer, hogy a kedvezményezett a tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségeinek nem tett eleget, a támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül és a kedvezményezett köteles az alábbi táblázatban rögzített támogatási összeg visszafizetésére:

	Tartalmi értékelési szempont	**Valamennyi jogosulatlanul igénybevett többletpont után visszafizetendő összeg**

1.	A konzorciumnak már nem tagja fiatal mezőgazdasági termelő (kivéve, ha a konzorciumban részt vevő fiatal gazda a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam vagy a fenntartási időszak alatt betölti a 40. életévét)	minden jogosulatlanul igénybevett többletpont után a véglegessé vált támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 0,5%-a
2.	A művelet megvalósítása nem a térségi szempontként figyelembe vett besorolású településen valósul meg.	minden jogosulatlanul igénybevett többletpont után a véglegessé vált támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 0,5%-a

Ha több tartalmi értékelési szempont vonatkozásában kerül megállapításra a jogosulatlan igénybevétel, úgy az egyes szankciók összegét össze kell vonni, mely eredményezheti felhívás 7.2. pont 3. alpontjában meghatározott támogathatósági határpontszám alá csökkenést.

10.3 A projekttervben vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények

A támogató jogosult az agrártámogatási jogviszonyt keletkeztető döntését visszavonni, és ezzel egyidejűleg az igénybe vett támogatás egészére vagy egy részére vonatkozóan a kedvezményezett visszafizetési kötelezettségéről rendelkezni, ha a kedvezményezett nem tesz eleget valamely, a projekttervben vállalt kötelezettségének:

1. Ha a támogatási kérelem benyújtásakor meglévő Magyar Szociális Farm Szövetség által létrehozott SZOCIÁLIS FARM tanúsító védjeggyel való rendelkezése megszűnik, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 5%-át az intézkedésben való jogosulatlan igénybevételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.
2. Ha a konzorciumban részt vevő tag projekttervében vállalta a Magyar Szociális Farm Szövetség által létrehozott SZOCIÁLIS FARM tanúsító védjegy megszerzését, de azt mégsem szerzi meg, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 5%-át az intézkedésben való jogosulatlan igénybevételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.

10.4 A felhívásban rögzített kötelezettségekhez/elvárásokhoz fűződő jogkövetkezmények

A. **A támogató jogosult az agrártámogatási jogviszonyt keletkeztető döntését visszavonni, és ezzel egyidejűleg az igénybe vett támogatás egészére vagy egy részére vonatkozóan a kedvezményezett visszafizetési kötelezettségről rendelkezni, ha a kedvezményezett nem tesz eleget valamely, a felhívásban foglalt kötelezettségvállalásoknak, így különösen:**

1. Ha a kedvezményezett nem tesz eleget a fenntartási kötelezettségének, úgy köteles az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint visszafizetni az igénybevett támogatást azon időszakkal arányosan, amelynek tekintetében nem teljesültek a követelmények.
2. Ha a kedvezményezett a művelet megvalósítása alatt, valamint a fenntartási időszakban nem foglalkoztat megváltozott munkaképességű munkavállalót, úgy a teljes támogatási összeget kell visszafizetnie, amelyet megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásával járó többletköltségek ellentételezéséhez nyújtott támogatás jogcímen vett igénybe.
3. Ha a kedvezményezett a fenntartási időszakban nem nyújtotta be a felhívás 4. melléklete szerinti beszámolót, úgy köteles az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó

szabályok szerint visszafizetni az igénybevett támogatást azon időszakkal arányosan, amelynek tekintetében nem teljesültek a követelmények.

4. Ha a kedvezményezett a felhívás 3.3. pont I. rész 11. alpontja szerinti emlékeztetőt, fotódokumentációt nem készíti el és a kifizetési kérelméhez nem nyújtja be, akkor az érintett tevékenységre jutó összeggel csökkenteni kell a folyósítható támogatás összegét.
5. Ha a kedvezményezett a felhívás 3.3. pont I. rész 11. alpontja szerinti, az együttműködést bemutató eseményhez a Kincstár felé fennálló bejelentési kötelezettségét nem teljesíti, akkor az érintett tételekre vonatkozóan, a kifizetési igénylésben jóváhagyott támogatási összeg 1 %-kal csökkentésre kerül.

11. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

11.1. Jogutódlás, kötelezettségátadás

Az agrártámogatási jogviszony létrejötte után az agrártámogatási jogviszonyból eredő jogok és kötelezettségek az átvállaló kérelmére átadhatóak, ha a kötelezettségátadást az európai uniós állami támogatási szabályok lehetővé teszik.

A kötelezettségátadáshoz a támogató előzetes jóváhagyása szükséges. A kérelem nem hagyható jóvá, ha az átvállaló nem felel meg a jogszabályban vagy a felhívásban meghatározott feltételeknek.

A jogutódlásra, valamint a kötelezettségátadásra a KAP törvény 32. § - 33. §-ában, illetve a KAP Vhr. 49. § - 51. § - ában és az ÁÚF-ben foglaltak irányadók.

11.2. További dokumentumok

Felhívjuk a tisztelt kedvezményezettek figyelmét, hogy az ÁÚF a https://kap.gov.hu honlapon található és a felhívás elválaszthatatlan része.

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az ÁÚF és a „KAP Felhasználói kézikönyv az elektronikus felület használatához és e-kérelem benyújtásához” c. dokumentumok figyelembevételével készítsék el!

A Kincstár kifizetési kérelmekkel kapcsolatos közleménye, valamint a felhíváshoz kapcsolódó tájékoztatója elérhető a https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/ honlapon.

A Közös Agrárpolitika és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások végrehajtásának szervezetéről és intézményeiről szóló 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet 3. § 22. pontja szerinti adatok körét a 13. melléklet tartalmazza.

11.3. Képzettségi nyilvántartás

Felhívjuk a Kedvezményezettek figyelmét, hogy a KAP törvény 13. § (1) bekezdésének f) pontja, valamint a KAP Vhr. 8. § (1) bekezdése alapján a Kincstár az egyes intézkedésekben való részvétel feltételeként előírt vagy értékelési szempontból figyelembe vehető képzettséget igazoló dokumentumok nyilvántartására és az azokban szereplő képzettségre vonatkozó adatok, tények kezelésére, ellenőrzésére képzettségi nyilvántartást vezet.

A felhívás alapján, a tartalmi-értékelési szempontok 1. és 2. pontja, továbbá a projektterv I. 2.1. pont d) alpontja kapcsán a szakképesítést (végzettséget) legkésőbb a támogatási kérelem benyújtásáig kell bejelenteni a képzettségi nyilvántartásba.

A képzettségi nyilvántartásba történő bejelentés szabályairól a Kincstár 20/2024. (IV. 4.) számú

közleménye tartalmazza, amely az alábbi elektronikus útvonalon érhető el:

https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/kozlemenyek/-/kozlemeny/20-2024-iv-4-szamu-kincstar-kozlemeny

12. ÜGYFÉLSZOLGÁLAT ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a **Kincstár Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Ügyfélszolgálat**ához, amely az alábbi elérhetőségeken áll rendelkezésre:

Ügyfélfogadási idő:

Hétfő, Kedd és Csütörtök: 9.00 - 12.00 és 13.00 - 16.00

Szerda és Péntek: 9.00 - 12.00

Telefon: 1811 (4-es gomb); (1) 374-3603 vagy (1) 374-3604

E-mail: mv.ugyfelszolgalat@allamkincstar.gov.hu

A kapcsolatfelvételre a mobilGAZDA alkalmazást is felhasználhatják, amely ingyenesen elérhető a Google Play és App Store digitális tartalomszolgáltatóknál, használata regisztrációhoz kötött.

13. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

13.1. A támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok

13.1.1. Támogatási kérelem elkészítésekor kötelezően csatolandó (nem pótolható) mellékletek

A támogatási kérelem elkészítésekor a következő mellékleteket **kötelezően** szükséges csatolni:

1. Építési tevékenység esetében:
   - az építészeti-műszaki tervdokumentációt, valamint a felhívás 2. melléklete szerinti nyilatkozatot az építési tevékenységekről.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a támogatási kérelem benyújtását követően a fenti dokumentumok pótlására nem nyílik lehetőség, így ha a fejlesztés szempontjából releváns fenti dokumentumok valamelyike nem kerül benyújtásra a támogatási kérelemmel egyidejűleg, az a támogatási kérelem visszautasítását vonja maga után!

13.1.2. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó (pótolható) mellékletek listája:

1. Mezőgazdasági termelő kapcsán alátámasztó dokumentumok (a gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszere (TEÁOR'08) alapján meghatározott mezőgazdasági termelő tevékenység első bejelentését igazoló adóhatósági igazolás);
2. Nonprofit szervezet esetében alapító okirat másolata;
3. Forprofit vagy nonprofit gazdasági társaság esetében cégbejegyzés másolata;
4. Szociális szövetkezet esetében alapszabály másolata;
5. Szociális partner esetén védett foglalkoztatást nyújtó akkreditált munkáltatói tanúsítvány vagy fejlesztő foglalkoztatást biztosító szociális szolgáltatási működési engedély;
6. A felhívás 9. melléklete szerinti Konzorciumi együttműködési megállapodás a támogatási kérelem

benyújtására;

7. Ha a támogatási kérelem benyújtásakor releváns, akkor a megváltozott munkaképességű munkavállaló esetén a foglalkoztatásra irányuló szerződés, továbbá a megváltozott munkaképesség igazolására a lakóhelye (bejelentett lakóhelye vagy bejelentett tartózkodási helye) szerint illetékes, rehabilitációs hatóságként eljáró vármegyei kormányhivatal, a főváros esetén pedig Budapest Főváros Kormányhivatalának hatósági igazolását.
8. A művelet megvalósításával érintett ingatlanra vonatkozó releváns dokumentumok;
9. Az ÉNGY-ben nem szereplő építési tételekre, valamint a gépekre, eszközökre, technológiai berendezésekre, valamint a felhívásban meghatározott egyes szolgáltatások vásárlására vonatkozóan 3 db árajánlatot a KAP Vhr. 3. melléklete szerint az árajánlatkéréseket és az ajánlatok beérkezését alátámasztó dokumentációval együtt, továbbá - amennyiben releváns - forgalmazói nyilatkozatot, **(Felhívjuk a figyelmet, hogy ezen dokumentumok benyújtásának hiánya (egyetlen árajánlat sem kerül benyújtásra) a támogatási kérelem mellékleteként, a felhívás 7.2 fejezet 1. pontja alapján nem hiánypótoltatható hiánynak minősül.);**
10. **Tartalmi értékelési szempontokat alátámasztó igazolások, nyilatkozatok, dokumentumok:**
    a) az együttműködésben részt vevő tag szakmai tapasztalatát alátámasztó dokumentumok;
    b) ha releváns a környezet-, klímavédelmi és adaptációs szempontok érvényesítését igazoló dokumentumok;
11. **Projektterv kitöltési útmutatóban meghatározott, a projektterv értékeléséhez, szükséges dokumentumok**:
    a) a hátrányos helyzetű célcsoporttal foglalkozó intézmény alapító okirata;
    b) a célcsoport tagjainak pl. gondozásával, oktatásával megbízott szakember(ek)nek a célcsoport szempontjából releváns szakmai gyakorlatát igazoló dokumentumokat, munkaszerződés(ek)t (a figyelembe vehető képzettségeket a képzettségi nyilvántartásba kell bejelenteni);
    c) ha releváns a SZOCIÁLIS FARM tanúsító védjegyet meglétét igazoló dokumentumot;
12. Ha a kedvezményezett nem számol el a technológiához kapcsolódóan építést, csupán szerelési munkával érintett a fejlesztés, abban az az esetben elegendő technológiai leírás és a megvalósítási helyet ábrázoló helyszínrajz benyújtása;
13. Ha releváns, a művelet szakmai megvalósításában közreműködő munkatársak, személyek kapcsán a munkaköri leírás benyújtása vagy annak tervezete, melyben szerepel a műveletben végzett tevékenysége;
14. Akadálymentesítés tevékenység megvalósítása esetén a foglalkoztatási rehabilitációs humán és műszaki szaktanácsadó, és/vagy rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő nyilatkozatát arról, hogy az akadálymentesítés megfelel a hatályos településrendezési és építési követelményeknek, *országos településrendezési és építési követelményeknek*, valamint az akadálymentesítés átalakítási tervét alátámasztó szakvéleményt.

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem benyújtásakor kell csatolni.

13.2. Az első kifizetési kérelemhez csatolandó dokumentumok

1. Legkésőbb az első, építéssel kapcsolatos kifizetési kérelemhez mellékelni kell a kedvezményezett nevére szóló jogerős építési engedélyt, – beleértve az engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki tervdokumentációt.
2. Építési tevékenység végzése esetén az elszámolni kívánt bizonylattal együtt az ÉNGY szerinti bontású számlarészletezőt is be kell nyújtani minden építési tevékenységgel érintett kifizetési kérelemhez.
3. A felhívás 8. melléklete szerinti Konzorciumi együttműködési megállapodás a támogatásban részesített művelet megvalósítására.
4. Ha releváns, a művelet szakmai megvalósításában közreműködő munkatársak, személyek kapcsán a végleges munkaköri leírás, továbbá munkaszerződés, melyben szerepel a műveletben végzett tevékenysége.
5. Személyi jellegű és saját teljesítés bérköltségeihez alátámasztó dokumentumok:
    - bérjegyzék
    - megbízási szerződés, munkaszerződés
    - béren kívüli juttatás teljesítésigazolása
    - adók, járulékok megfizetésének igazolása
    - útiköltség esetén kiküldetési rendelvény, menetlevél, útnyilvántartás, hivatalos útnál meghívó, jelenléti ív, üzemanyagszámla
6. A felhívás 4. melléklete szerinti beszámoló.
7. Ha releváns, megváltozott munkaképességű munkavállalóval kötött szerződés.
8. Ha a művelet tárgya a diákok oktatása, nevelése, továbbá sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése egy szociális farm együttműködésével, úgy a tevékenységbe bevont pedagógus, gyógypedagógus által vezetett napló csatolása szükséges, mely tartalmazza az elvégzett tevékenységet, valamint egy jelenléti ívet azokról, akik az adott tevékenységben részt vettek.
9. Képzési tevékenység megvalósulásakor: oktatási napló, jelenléti ív, képzési tematika, résztvevőkkel kötött megállapodások másolata.
10. Saját teljesítés elszámolása esetén az érintett költségek vonatkozásában a támogatási kérelemhez csatolni szükséges az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatot.

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket az első kifizetési kérelem benyújtása során csatolni szükséges. A dokumentumokat az előlegigénylés kapcsán a Kincstár jogosult bekérni.

14. A FELHÍVÁS MELLÉKLETEI

1. melléklet: Fogalomjegyzék
2. melléklet: Nyilatkozat építési tevékenységekről
3. melléklet: Tartalmi értékelési szempontok
4. melléklet: A fenntartási időszakban a projektterv megvalósulásához kapcsolódó évente benyújtandó beszámoló
5. melléklet: Jelenléti ív
6. melléklet: Projektterv
7. melléklet: Monitoring adatszolgáltatás
8. melléklet: Konzorciumi együttműködési megállapodás – Támogatásban részesített művelet megvalósítására
9. melléklet: Konzorciumi együttműködési megállapodás - Támogatási kérelem benyújtására
10. melléklet: Kormányhivatal igazolása a mezőgazdasági tevékenységgel hasznosított területadatokról
11. melléklet: Hatósági állatorvos igazolása az éves átlagos állatlétszám igazolásához

12. melléklet: STÉ értékek jegyzéke
13. melléklet: Tájékoztató az ARACHNE kockázatértékelő eszköz részére küldendő adatokról